БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 29 (8555) | 1958 оной февралиин 4, вторник | Сэн 20 мүнгэн

Ажабайдалтай холбоотой харуулан ойлгуулха агитацийн түлөө

Харуулан ойлгуулха агитаци ажалшадай дундахи политическэ хүдэлмэриин шухала арга нүхэсэлнүүдэй нэгэниинь мүн. Ажабайдалтай нягта холбоотойгоор, бодомжотой һайнаар, һонирхолтой шадамараар эмхидхэгдэһэн харуулан ойлгуулха агитаци үргэн ниитэ арад зондо айхабтар ехэ хүмүүжүүлхы нүлөө үзүүлдэг.

Кударын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артель хэдыхэн жэлэй урда тээ аймаг дотороо гээгдэнги колхозуудай нэгэниинь байһан аад, имагтал һүүлэй жэлнүүдэй туршада ниитынгээ ажахые нилээд хүгжөөгөө. 1955 онойхиһоо үнгэрэгшэ жэлдэ колхоз зургаа дахин шахуу ехэ һү һаагаа, мүн мяха, нооһо һураггүй ехээр абаа. Тиигэжэ олзо доходоо хоёр үлүүтэй дахин ургуулаа. Колхозой правлени, партийна организаци ниитынгээ ажахые саашадань хүгжөөхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэдэг болоһон, агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэрине бодото ажабайдалтаяа, урдаа табигдаһан зорилгонуудтаяа нягта холбоотойгоор колхознигуудайнгаа дунда ябуулдаг болоһон ушарһаа эдэ амжалтануудые туйлаһан байна.

Энэ колхозой партийна организаци политическэ хүдэлмэриин гол шухала бүхы арга методүүдые шадамараар хэрэглэхэ, харуулан ойлгуулха агитацияа удха һайнтай, эли тодорхой, нүлөө ехэтэй болгохо хэрэгтэ ехэ анхарал табина.

Колхозой клуб, малай фермэнүүд, отарануудтахи улаан булангууд уран гоёор шэмэгдэнхэй. СССР-эй Верховно Соведтэ энээнһээ урда тээ болоһон һунгалтаһаа хойшо колхозой ажахын, культурын ямараар ургаһые харуулһан диаграмманууд, фотомонтажууд, плакадууд, лозунгнууд тэндэнь бии. Мүнөө жэлдэ колхозой правлени, партийна организаци ниитынгээ ажахые саашадань бүри ехээр хүгжөөхын түлөө тэмсэжэ эхилбэ. Партийна организацинь харуулан ойлгуулха агитацияа шэнэдхэн һэльбэжэ байна. Жэшээлхэдэ, мал ажалайнгаа хүдэлмэрилэгшэдтэ хандан, иимэ уряа лозунгнуудые бэшээ: «Артелиин малшад! 1958 ондо үнеэн бүхэнһөө 1800 литрһээ бага бэшэ һү һааябди!», «1958 ондо хонидһоо 125 центнер нооһо хайшалжа абая!», «1958 ондо хонин бүхэнһөө 3 килограмм нооһо хайшалжа абая!», «1958 ондо 1600 центнер мяха, тэрэ тоодо 600 центнер гахайн мяха абаябди!»

Иимэ бодото үрэ дүнгүүдэй түлөө мүнөө колхозой малшадай дунда социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнхэй. Абаһан уялгануудаа һаалишад, хонишод, гахайшад болон адуушадай хэр зэргээр бэелүүлжэ байһые агитаторнууд сагсоонь тодорхойлон согсолжо байдаг.

Зүгөөр харуулан ойлгуулха агитаци зарим аймагуудта, мүн олохон колхозууд, совхозуудта, машинно-тракторна станцинуудта ёһотой һайнаар түхеэрэгдэнэгүй, тэдэнэй урда табигдаһан бодото зорилгонуудтай холбоотой уряа лозунгнууд, плакадууд, «дайшалхы хуудаһанууд» байдаггүй ха юм. Сэлэнгын, Закаменай, Хориин, Ториин аймагуудай зарим колхозуудта гурба-дүрбэн жэлэй саада тээ бэшэгдэһэн уряа лозунгнууд, плакадууд мүнөө хүрэтэр хүсэд һэльбэгдээдүй байһаар.

Колхозууд, совхозууд болон машинно-тракторна станцинуудай партийна организацинууд урдаа табигдаһан зорилгонуудаа амжалтатайгаар шиидхэхэ, хүдөө ажахыгаа ойрын саг соо эрид хүгжөөхэ хэрэгтэ ажалшадые эршэмтэйгээр элсүүлхын тула бүхы агитационно-ниитын хүдэлмэрие ажабайдалтай нягта холбоотойгоор ябуулха, ажалшадай дундахи политическэ хүдэлмэриин бүхы арга нүхэсэлнүүдые шадамараар хэрэглэхэ, харуулан ойлгуулха агитацияа хурса, тодо, нүлөө ехэтэй болгохо уялгатай.

Малшадай, тараан ажалай хүдэлмэрилэгшэдэй түрүү дүй дүршэл тухай, ямар бодото үрэ дүнгүүдэй түлөө хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй энэ һарада, мүнөө жэлдэ тэмсэжэ байһан тухай плакадууд, уряа лозунгнууд, мүн ажалдаа муугаар хандадаг, залхуу хүнүүдые шүүмжэлһэн шог — хуудаһанууд саг үргэлжэ колхозуудай центрнүүдтэ, фермэнүүдтэ, бригадануудта, отаранuудта гаргагдажа байха зэргэтэй.

СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтын урда тээхи ниитэ-политическэ, пропагандистска хүдэлмэри мүнөө хаа хаанагүй: предприятинууд, колхозууд, совхозууд, МТС-үүдтэ болон эмхи зургаануудта ябуулагдажа байна. Һунгуулиин участок политическэ агитациин центр болгогдохо зэргэтэй. Һунгуулиин участогуудта эмхидхэгдэһэн агитпунктнууд, һунгагшадай дундахи ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэ нилээд ехэ үүргэ дүүргэхэ байна. Үнгэрһэн һунгалтаһаа хойшонхи саг соо манай орон дотор, республика соомнай ямар ехэ хубилалтануудай болоһые, ажахын, мүн культурна байгуулалтын амжалтануудые харуулһан, СССР доторхи коммунистическэ байгуулалтын алас холын зорилгонуудые тодорхойлһон, дэлхэйн социализмын хүсэнүүдэй ургалтые гэршэлһэн тодо выставкэнүүд, фотомонтажууд клуб, улаан булангууд, культбаза болон агитпунктнууд дотор түхеэрэгдэхэ ёһотой.

Харуулан ойлгуулха агитацие ажабайдалтай, урдаа табигдаһан бодото зорилгонуудтай тон нягта холбоотой болгохо хэрэгтэ партиин райкомуудай, эхин парторганизацинуудай саг үргэлжэ анхаралаа табижа байхань шухала.

СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлжэ эхилбэ

МОСКВА

Москвада СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлгэ февралиин 1-дэ эхилээ.

«Серп и Молот» заводой цехүүдэй нэгэниинь Улаан тугууд, уряа лозунгнууд болон транспарантнуудаар шэмэглэгдэнхэй байба. Һунгалтын урда тээхи суглаанда хэдэ мянган хүн—булад хайлуулагшад, прокатчитууд, инженернүүд, технигүүд, албахаагшад ерээ.

—Мүнөөдэр манайда ехэ баярай үдэр боложо байна,—гэжэ станай ахалагша мастер И. И. Туртанов хэлэбэ,—СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат болохо хүниие нэрлэхын тула суглараад байнабди. «Серп и Молот» заводой оло мянган металлургнуудай үмэнэһөө депутадта кандидат болгожо КПСС-эй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Никита Сергеевич Хрущевые дэбжүүлхэ дурадхал оруулнаб.

Энэ дурадхалыень булад хайлуулдаг П. Забегаев, копрово-шихтын цехын шэгнүүршэн М. Романова, вальцовщик С. Касаткин, заводой парткомой секретарь В. Ломоносов гэгшэд ехэтэ һайшаан дэмжэбэ.

Суглаанда хабаадагшад **Никита Сергеевич Хрущевые Калининска** һунгуулиин округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидат болгон дэбжүүлхэ гэжэ нэгэн дуугаар тогтоогоо.

Н. С. Хрущевой кандидатурые «Фрезер», «Прожектор», «Борец» заводуудай коллективүүд мүн лэ дэбжүүлһэн байна.

«Трехгорная мануфактура» комбинадай хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд болон албахаагшадай суглаан Ленинэй нэрэмжэтэ Культурын байшан соо болоо. Бүд нэхэдэг фабрикын мастерай туһалагша Г. И. Мовчан үгэ абажа, бүд нэхэгшэ **Варвара Ефимовна Федоровае Краснопресненскэ** һунгуулиин округһоо СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат болгон дэбжүүлхые дурадхаа.

Мүн энэ округ соо «1905 оной революциин дурасхаал» гэжэ вагон заһабарилдаг заводойхидой хамтын суглаан боложо, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ, КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүн **Климент Ефремович Ворошиловые** СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат болгон дэбжүүлээ.

СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадые дэбжүүлхэ суглаан холимол хатуу сплав үйлэдбэрилдэг комбинадай клуб соо болобо. Мастер А. П. Чернозубов, цехын комсомольско организациин секретарь Б. Комарова, лаборантка В. И. Коршунова болон бусадай дурадхалаар СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшо, КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүн **Анастас Иванович Микояниие Дзержинскэ** һунгуулиин округһоо СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат болгон дэбжүүлээ. Мүн энэ округһоо СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар Москва-Сортировочно депогой ахалагша машинист **Виктор Григорьевич Блаженов** дэбжүүлэгдээ.

«Москабель» заводой һунгалтын урда тээхи суглаанда 2 мянга гаран хүн суглараба. Энэ предприятиин коллективэй үмэнэһөө электромонтёр Г. И. Каратаев үгэ абажа, **Московско** городской һунгуулиин округһоо Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидат болгон **Николай Михайлович Шверникые** дэбжүүлбэ.

Тэрэшэлэн түб хотын Дзержинскэ, Краснопресненскэ районуудай хэдэ хэдэн предприятинуудта Н. М. Шверникэй кандидатурые дэбжүүлээ.

ЛЕНИНГРАД

СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлхэ суглаанууд Ленинградта мүнөөдэр боложо эхилээ.

СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтын хүндэлэлдэ социалис мүрысөө үүсхэһэн, дүрбэн ордентой, Кировэй нэрэмжэтэ заводой оло мянган хүнтэй коллективэй суглаан дээрэ эрхим токарь И. Д. Рудаков үгэ хэлэхэ зуураа, иигэжэ мэдүүлбэ:

—Гүрэнэй засагай дээдэ зургаанда арадай эгээл эрхим, эгээл һайн түлөөлэгшэдые эльгээхэбди. Манай заводой коллективэй үмэнэһөө СССР-эй Верховно Соведэй Түрүүлэгшэ **Климент Ефремович Ворошиловые** СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведтэ депутадта кандидат болгон дэбжүүлхые дурадханаб.

Инженер-металлург А. И. Канавина, № 10 механическа цехын залуу хүдэлмэришэн Николай Николаев үгэ хэлэхэ зуураа, К. Е. Ворошиловай кандидатурые дэмжэбэ. **Кировскэ** һунгуулиин округһоо **Климент Ефремович Ворошиловые** СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидат болгон дэбжүүлхэ гэжэ суглаашад бултадаа нэгэн дуугаар тогтообо.

«Электросила» заводой хүдэлмэришэд болон албахаагшадай хамтын суглаан Ленинград хотын **Московско** һунгуулиин округһоо **Н. С. Хрущев, Н. И. Першин** гэгшэдые СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадууд болгон дэбжүүлхэ гэһэн тогтоол нэгэн дуугаар баталан абаа.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Советскэ Союзай Маршал С. М. Буденныдо Советскэ Союзай Геройн нэрэзэргэ олгохо тухай

СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдые эмхидхэн байгуулха, манай Эхэ ороной дайсадһаа Совет гүрэниие хамгаалха хэрэгтэ онсо ехэ габьяатай байһан, баатаршалга гаргаһанайнь түлөө Советскэ Союзай Маршал Семен Михайлович **Буденныдо Советскэ Союзай Геройн** нэрэзэргэ олгожо, **Ленинэй** орден, **«Алтан Одон»** медаль барюулха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. ВОРОШИЛОВ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1958 оной февралиин 1.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Советскэ Союзай Маршал А. А. Гречкодо Советскэ Союзай Геройн нэрэзэргэ олгохо тухай

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ сэрэгүүдые шадамараар хүтэлбэрилһэнэйнь, немецко-фашистска булимтарагшадта эсэргүүсэн тэмсэхэдээ эрэлхэг зориг, шэн габьяа, баатаршалга гаргаһанайнь түлөө Советскэ Союзай Маршал Андрей Антонович **Гречкодо Советскэ Союзай Геройн** нэрэзэргэ олгожо, **Ленинэй** орден, **«Алтан Одон»** медаль барюулха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. ВОРОШИЛОВ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1958 оной февралиин 1.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Советскэ Союзай Маршал С. С. Бирюзовто Советскэ Союзай Геройн нэрэзэргэ олгохо тухай

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ сэрэгүүдые шадамараар хүтэлбэрилһэнэйнь, немецко-фашистска булимтарагшадта эсэргүүсэн тэмсэхэдээ эрэлхэг зориг, шэн габьяа, баатаршалга гаргаһанайнь түлөө Советскэ Союзай Маршал Сергей Семенович **Бирюзовто Советскэ Союзай Геройн** нэрэзэргэ олгожо, **Ленинэй** орден, **«Алтан Одон»** медаль барюулха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. ВОРОШИЛОВ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1958 оной февралиин 1.

Советскэ Армиин, Далайн-Сэрэгэй Флодой 40 жэлэй ойдо

Сэрэгэй нэгэ частьда тактикаар һуралсал боложо байна.

ТАСС-эй фотохронико.

КПСС-эй ОБКОМДО

Республикын хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ Бичурын аймагай колхознигууд, МТС болон совхозой хүдэлмэрилэгшэдэй, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй хандаһан бэшэг тухай

Республикын хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ Бичурын аймагай колхознигууд, МТС болон совхозой хүдэлмэрилэгшэдэй, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй хандаһан бэшэгые КПСС-эй обком һайшаагаа. Энэ бэшэгэй удхашанарые ажалшадта үргэнөөр тайлбарилжа, хүдөө ажахын культурануудай үндэр баян ургаса абажа, тэжээлэй бата бэхи база байгуулха талаар хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй дунда социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхыень КПСС-эй обком партиин айкомуудые, МТС-эй, колхозууд болон совхозуудай партийна эхин организацинуудые уялгалба.

РЕСПУБЛИКЫН ХҮДӨӨ АЖАХЫН БҮХЫ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДТЭ

Бичурын аймагай колхознигууд, МТС болон совхозой хүдэлмэрилэгшэдэй, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй хандаһан бэшэг

Хүндэтэ нүхэдүүд! 1958 ондо хүдөө ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ шэнэ амжалта туйлажа, мяха, һү, тоһоной хүн бүхэндэ хүртэсын талаар Америкые түргэнөөр хүсэе гэжэ манай ороной хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ хандаһан Хандалга соогоо Коммунистическэ партиин Центральна Комитет, Советскэ Правительство маанадые уряалһан байна.

Өөһэдынгөө арга боломжонуудые тооложо үзөөд, манай аймагай мал ажалай хүдэлмэрилэгшэд 1958 ондо иимэ шэнэ, дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаа: колхозуудта **мяха абалгые 60 процентээр, тэрэ тоодо гахайн мяха абалгые хоёр дахин ехэ болгохо, 10230 толгой гахай шахажа гүрэндэ тушааха.** Хонинной совхоздо 2500 центнер мяха абаха, тэрэ тоодо 630 центнерһээ багэ бэшэ гахайн мяха абаха. Колхозуудта үнеэн бүриһөө 2000 литр һү һааха, хонинной совхоздо — 2500 литр һү һааха. Мүн колхоз, совхозуудта **хониной тоо толгойе 46 процентээр олошоруулха гэхэ гү, али хонидойнгоо тоо толгойе 78 мянга болгохо.** Тэрэ тоодо колхозуудта 63000, совхоздо 15000 толгой хонитой болохо. **Хонин бүхэнһөө 3,2 килограмм нооһо хайшалха, 100 хонин бүриһөө 150-һаа үсөөн бэшэ хурьга абажа түлжүүлхэ.** Малдаа үбһэ тэжээл элбэг ехээр бэлдэжэ шадабал, энэ абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхэ болонобди.

Малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ талаар манай олонхи колхозууд, мүн совхоз зарим тэды амжалта туйлаһан байна. Гэхэтэй хамта, хүдөө ажахын культурануудай ургаса жэлһээ жэлдэ бага байһаар. Энэ хадаа мал ажалые саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ һаад тойбо татана. Гадна, ниитын ажахые хүгжөөхэ, колхознигуудай байра, байдалые һайжаруулха хэрэгые һаатуулна. КПСС-эй ЦК-гэй болон Советскэ правительствын Хандалга соо хэлэгдэһэнэй ёһоор, хүдөө ажахын бүхы культурануудай ургасые саашадань дээшэлүүлхэ гээшэ газар тарялан эрхилхэ талаар гол зорилго болоно.

Һүүлэй үедэ гүрэн хадаа колхоз, совхозууд болон МТС-үүдые элдэб олон машина зэмсэгүүдээр хангаа. Мүнөө гансал манай зоримгой һайнаар ажаллаха, эмхитэй гуримтайгаар ажалаа ябуулха саг болоод байна.

Партиин ЦК-гэй болон СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй уряада харюу болгон, бидэ, колхознигууд, МТС болон совхозой хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, хүдөө ажахын культурануудай ургасые эрид дээшэлүүлхэ социалис мүрысөөндэ оролсожо, иимэ уялгануудые абанабди: **1958 ондо тарилгынгаа бүхы талмайн гектар бүриһөө 100 пүүдһээ бага бэшэ шэниисэ, бүхы орооһото культурануудай гектар бүриһөө 14 центнер ургаса, сахарна свёкло—120 центнер, силосэй культурануудай гектар бүриһөө — 200 центнер, кукурузын тарилгын гектар бүриһөө — 250 центнер, хартаабха — 130 центнер, огородой эдеэ — 150 центнер, зелёнко — 30 центнер га бүриһөө абаха.** Колхозуудта бүхы дээрээ 50 мянган тонно орооһо тараа, 12 мянган тонно сахарна свёкло, 7 мянган тонно хартаабха, 18 мянган тонно огородой эдеэ абаха.

Зарим колхозууд бүри дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абана. Тиигэжэ Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз 4925 гектар газарай га бүриһөө 17 центнер шэниисэ абаха гэбэ.

Дзержинскиин нэрэмжэтэ колхозойхид 1400 гектар газарһаа га бүриин 16,5 центнер шэниисэ, Ждановай нэрэмжэтэ колхоз 600 гектарай га бүриһөө 20 центнер шэниисэ абаха юм.

Хониной совхозойхид 3500 га газарай гектар бүриһөө 16 центнер шэниисэ абахаар шиидээ. Иимэ жэшээнүүд маанадта олон.

Тэжээлэй бата бэхи база байгуулха гээшын ехэ шухала байһаниие хараадаа абажа, хүдөөгэй сабшалангай гектар бүриһөө 11 центнер үбһэ абахабди. Эдэ абаһан уялгануудаа бэелүүлээд байхадаа энэ жэлдэ **нёдондонойхидо орходоо 1,5 дахин ехэ орооһо таряа, 5 дахин ехэ силос, 2 дахин ехэ сахарна свёкло, 2,2 дахин ехэ бүдүүн тэжээл абаха байнабди.** Мүн үнеэн бүридэ 10 тонно, хонин бүридэ 2 центнер һайн шанартай силос бэлдэгдэхэ.

Хүдөө ажахын культурануудай ургасые дээшэлүүлхэ талаар абаһан уялгануудаа дүүргэхын зорилгоор, мүн СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтые ажалай бэлэгээр угтан, иимэ хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлхэбди:

1. Поли болон сахарна свёклын тарилгада 90 мянган тонно шэбхэ, тэрэ тоодо хабарай хүдэлмэриин эхилтэр 60 мянган тонно, тэрэнэйнь 45 мянган тонные МТС-эй хүсөөр гаргахабди. Сахарна свёклын, шэниисын болон кукурузын полидо 1,5 мянган тонно минеральна үтэгжүүлгэ хэгдэхэ. Мүн поли дээрэ 2 мянган центнер үнэһэ, 2 мянган центнер шубуунай аргал суглуулжа гаргаха байнабди. Үнэһэ, шубуунай аргал суглуулха тусхай хайрсагуудые хэжэ, эмхи зургаануудай, мүн хүдэлмэришэд, албахаагшад, колхознигуудай гэрэй газаагуур табихабди. Нютагай үтэгжүүлгэ суглуулха хүдэлмэридэ һурагшад болон аймагай бусад эдэбхитэд олоороо хабаадаха.

2. Февралиин 10 болотор бүхы үрэһэ хүрэнгээ сэбэрлэжэ, тарилгын шанарта хүргөөд, тарилгын урда тээ үрэһэ хүрэнгээ нара һалхинда байлгажа шанаржуулхабди. Февраль һарада юрын үрэһые нютагай байдалда тааруу, сортовой үрэһөөр андалдахабди.

3. Хабар болохотой сасуу парай бүхы талмайда шииг нойто бариха хүдэлмэри хэгдэхэ. 5 мянган гектар хахалагдаһан газар үһалхабди. Гол орооһото культурануудай 63 процентыень хэрээһэлүүлэн тарихабди. Тэрэ тоодо шэниисын бүхы талмайе хэрээһэлүүлэн тариха болонобди. Орооһото культурануудай 90 процентнь сортовой үрэһөөр таригдаха.

4. Сахарна свёклын, кукурузын, бусад пропашной культурануудай үндэр ургаса абахын зорилгоор аймагай колхозуудта оньһожоруулагдаһан тусхай звенонуудые бии болгоод, тэдэндэ газарыень даалгажа үгэхэбди.

5. Орооһо тарянай ажахые саашадань хүгжөөхэ мүрысөөндэ хабаадалсахыень республикын хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдые уряалаад, энэ бэшэг соомнай заагдаһан уялгануудаар Мухаршэбэрэй, Тарбагатайн, Түнхэнэй болон Кударын аймагуудай таряашадые социалис мүрысөөндэ уринабди.

Хүндэтэ нүхэд! Энэ хадаа орёо хүндэ, харюусалгатай зорилго мүн. Тиимэһээ энэ уялгануудаа бэелүүлхын тула үсэд шангаар ажаллаха байһанаа бидэнэр мэдэрнэбди. Гэхэтэй хамта, энэ уялгануудые бодото дээрэнь бэелүүлхэ арга боломжо бии гээшэ. 1958 ондо мал ажалаа улам хүгжөөхэһөө гадуур, республикынгаа орооһо тарянай ажахые эрид хүгжөөхын түлөө социалис мүрысөө дэлгэрүүлэе.

(МТС-эй Совет дээрэ, колхознигууд, МТС болон совхозой хүдэлмэрилэгшэдэй, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй суглаанууд дээрэ тус бэшэг зүбшэн хэлсэгдээд, баталагдаа).

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй АРАДАЙ АЖАХЫЕ ХҮГЖӨӨХЭ 1957 ОНОЙ ГҮРЭНЭЙ ТҮСЭБЭЙ ДҮҮРГЭЛТЫН ДҮНГҮҮД ТУХАЙ

Бурят-Монголой АССР-эй Статистическэ Управлениин мэдээсэл

1957 ондо промышленность, хүдөө ажахы болон транспортын, капитальна барилгын хүгжэлтые, хүдэлмэришэд, албахаагшадай тоогой хубилалтые харуулхада иимэ байна.

I. ПРОМЫШЛЕННОСТЬ

Республикымнай промышленность валовой продукци, мүн тон шухала олохон зүйлнүүдые бүтээхэ жэлэйнгээ түсэб болзорhоонь урид дүүргэв. Промышленностиин валовой продукци бүтээхэ түсэб юрэнхыдөө республика соомнай 103 процентээр дүүргэгдэбэ. 1956 онойхитой сасуулхада промышленна продукци бүтээлгэ 3 процентээр, тэрэнэй тоодо Бурят-Монголой совнархозэй промышленностиин талаар абахада 2 процентээр, БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй промышленностиин талаар —8 процентээр, ниитэ союзна, союзно-республиканска болон республиканска министерствонүүдэй, ведомствонүүдэй промышленностиин талаар—6 процентээр үлүүбшэлэн дүүргэгдэв.

Валовой продукци бүтээхэ түсэб иимээр дүүргэгдэв:

	1957 оной түсэбэй дүүргэлтын процент
Бурят-Монголой совнархозой промышленностиин талаар	101
тэрэ тоодо:	
Галуута Нуурай рудоуправлени	105
«Забайкаллес» комбинат	105
Улан-Удын мяха-консервын комбинат	94
Тимлюйскэ цементын завод	87
Механизированнэ шэлэй завод	106
Сэмбын фабрика	106
«Механлит» завод	117
Улан-Удын ТЭЦ	105
Судна заhабарилгын завод	103
Тоhо, сыр хэдэг заводууд	109
Загаhанай заводууд болон загаhанай-консервын комбинадууд	97
Улан-Удын ликер-архиин завод	107
БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй промышленностиин талаар	105
тэрэ тоодо:	
Бурят-Монголой АССР-эй нютагай промышленностиин министерство	101
Бурят-Монголой АССР-эй эдеэ хоолой зүйлнүүдэй промышленностиин министерство	103
БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи барилгын материалнуудай промышленностиин управлени	123
БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи түлишын промышленностиин управлени	131
Ниитэсоюзна, союзно-республиканска болон республиканска министерствонүүдэй, ведомствонүүдэй промышленностиин талаар	107
тэрэ тоодо:	
Улан-Удын паровозо-вагонно завод	107
Мелькомбинат	109
Бурмонпромсовет	112

Валовой продукци бүтээхэ жэлэйнгээ түсэбые дүүргэhэн, мүн үлүүлэн дүүргэhэн болобэшье, зарим министерствонүүд, предприятинууд 1957 ондо ганса нэгэн зүйлэй промышленна продукци бүтээхэ түсэбөө дүүргэжэ шадаагүй. Жэшээнь, Нютагай промышленностиин министерство арhаар хэдэг зүйлнүүдые, валенка, түмэр оро гэхэ мэтые бүтээхэ түсэбөө дүүргээгүй; Эдеэ хоолой зүйлнүүдэй промышленностиин министерство макароной зүйлнүүдые, овощной консервэ хэхэ түсэбөө дүүргээгүй; барилгын материалнуудай промышленностиин управлени хюрөөдэгдэмэл модо гаргаха түсэбөө дүүргээгүй. Бурмонпромсоведэй олзоборилгын артельнүүд хирпиисэ галдаха, извёстко гаргаха, илангаяа үхибүүдэй гутал оёхо, модон бэошхо хэхэ түсэбөө дүүргээгүй.

Промышленна шухала шухала зүйлэй продукци иимээр үйлэдбэрилэгдөө:

	1957 оной түсэбэй дүүргэлтын процент
Нүүрhэ	103
Электроэнерги	104
Барилгын модон	105
Хюрөөдэгдэмэл модон	120
Этилоэ спирт	110
Сонхын шэл	103
Барилгын хирпиисэ	104
Барилгада хэрэглэгдэдэг извёстко	106
Ноохон буд	105
Оймhон	103
Гадар хубсаhан	102
Дотор хубсаhан	108
Арhан гутал	78
Валенка	90
Хубсаhа угаадаг машина	80
Мяха (промышленна үйлэдбэрилгын)	99
Колбаса	82
Консервэ	84
Загаhа барилга	89
Малай тоhон	135
Сагаан эдеэ	107
Сыр	112
Хилээмэн, хилээмэнэй зүйлнүүд	98
Кондитерска зүйлнүүд	100
Макароной зүйлнүүд	94
Талха, хүрпээ	107
Пивэ	101

1956 онойхитой сасуулбал 1957 ондо сонхын шэл 394 мянган квадратна метр ехээр, барилгын хирпиисэ—8,1 миллион олоор хэгдээ, 157 мянган тонноор ехэ нүүрhэн малтагдаа, 337 мянган кубическа метрээр ехэ барилгын модон зөөжэ гаргагдаа, 54 мянган паар олон валенка хэгдээ, 50 мянгаар олон дотор хубсаhан оёгдоо, 611 тонноор ехэ малай тоhон, 4 мянган тонноор ехэ сагаан эдеэн гаргагдаа.

Бурят-Монголой совнархозой талаар абахада 51 предприятинуудынь валовой продукци бүтээхэ 1957 онойнгоо түсэбые дүүргэв. Энэнь тэдэнэй ниитэ тоогой 81 процентнь болоно. Совнархозой промышленностиин валовой продукциин бодото хэмжээн республикын промышленностиин валовой бүхы продукциин 71 процентнь болоно.

Республикын промышленностиин хүдэлмэришэдэй ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ 1957 оной түсэб 103 процентээр дүүргэгдэв. Зүгөөр үнгэтэ металлургиин, барилгын материалнуудай промышленностиин, хүнгэн промышленностиин предприятинууд ажалайнгаа бүтээсэ ехэ болгохо түсэбөө дүүргээгүй.

1956 онтой сасуулбал ажалай бүтээсэ промышленностьда 3 процентээр ехэ болоо. Тэрэ тоодо үнгэтэ металлургида—3 процентээр, түлишын промышленностьда —10 процентээр, машина бүтээлгын, металл болбосоруулгын промышленностьда—13 процентээр, ой модоной промышленностьда —11 процентээр ехэ болоо.

II. ХҮДӨӨ АЖАХЫ

1957 ондо хүдөө ажахын бүхы культурануудай тарилгын талмай 1953 онтой сасуулхада республика соомнай ниитэ дээрээ 23 процентээр ехэ болоо. Шэниисэ, ячмень, хартаабха, огородой эдеэ, сахарай свёкло ехээр таригдадаг болоо. Гол түлэб силос дарахын тула кукуруза, ногоон тэжээл бэлдэхын тула овёс бүри ехээр таридаг болоhоной ашаар тэжээлэй культурануудай хэмжээниинь тарилгымнай талмайн ниитэ хэмжээн соо нилээд ехэ болоо.

hүүлэй жэлнүүдтэ шэнэ, боро газар ашаглагдажа, тарилгымнай талмай үргэдхэгдөө. Уhалагдадаг газарай талмай hүүлшын хоёр жэлдэ 15 мянган гектараар ехэ болоо. Теэд уhалагдаха талмайнуудай зариманиинь уhалагданагүй. 1957 ондо хахалагдаhан газарай 43 процентнь, уhалууриин системэтэй хээрын сабшалангай 13 процентнь уhалагдаагүй hэн.

1958 оной январиин 1-дэ колхозуудай ниитын малай тоо толгой 1957 оной январиин 1-тэй сасуулбал иимэ зэргээр олошоруулагдаа: бодо малай тоо толгой 5 процентээр, тэрэ тоодо үнеэдэй—2 процентээр, хонидой 16 процентээр, гахайн—41 процентээр, шубуунай тоо —6 процентээр олон болгогдоо. Ниитын мал, шубуу олошоруулха 1957 онойнгоо түсэбые колхозууд нэгэ бага дүүргээгүй. Гахай үсхэхэ түсэбөө колхозууд 117 процентээр дүүргээ. Моридой тоо толгой тэрэл зандаа үлөө.

Хүдөө ажахын министерствын совхозуудай малай тоо толгой мүн тэрэ үе соо иимээр олошороо: бодо малай тоо толгой—9 процентээр, тэрэ тоодо үнеэдэй —2 процентээр, хонидой —16 процентээр, гахайн—58 процентээр, шубуудай —6 процентээр олон болоо. Моридой тоо нэгэ бага үсөөрөө. Бодо мал, хони, гахай үсхэхэ 1957 онойнгоо түсэбые совхозууд дүүргээ.

Тоо бүридхэл хэгдэhэнэй үндэhөөр, республикымнай бүхы түрэлэй ажахынуудай малай толгой иимэ байба (мянган толгойгоор):

	1958 оной январиин 1-дэ	1957 оной январиин 1-нэйхиhээ процентээр
Бодо мал	368,9	106
тэрэ тоодо үнеэн	136,8	104
Хони, ямаан	1292,7	116
Гахай	99,2	145
Морин	73,2	99,3

1957 оной түсэб hү hаалгаар колхозуудта—110 процент, совхозуудта —111 процент, нооhо хайшалалгаар колхозуудта —105 процент, совхозуудта—118 процент, үндэгэ абалгаар колхозуудта—76 процент, совхозуудта —63 процент дүүргэгдэв. hаамхай үнеэн бүриhөө дунда жэшээгээр абабал колхозуудта —32 процентээр, совхозуудта—41 процентээр ехэ hүн hаагдаа, хонин бүриhөө дунда жэшээгээр колхозуудта —18 процентээр, совхозуудта 17 процентээр ехэ нооhон хайшалагдаа.

1957 ондо республикымнай колхозууд болон совхозууд 1956 онойхиhоо 10 процентээр ехэ мяха, 34 процентээр ехэ hү, 26 процентээр ехэ нооhо, 21 процентээр олон үндэгэ абаа. Эдлүүриин газарай 100 га бүридэ 1957 ондо колхозуудта—34,3 центнер hүн, совхозуудта—28,3 центнер hүн, колхозуудта—97 килограмм нооhон, совхозуудта—108 килограмм нооhон абтаа.

Мяха, илангаяа гахайн мяха бүри ехээр абадаг болохо зорилгоор республика соомнай мал шахажа таргалуулха хүдэлмэри хэгдээ. Зүгөөр хэдэ хэдэн колхозууд болон совхозууд энэ хүдэлмэреэ хангалтагүйгөөр ябуулаа. Тиимэhээнь үүсэлгэдэдэг малнуудынь туранхай зандаа байhаар.

Малай продуктнуудай бүри ехээр абтадаг болоhоной ашаар эдэ продуктнууд бүри ехээр гүрэндэ тушаагдадаг, худалдагдадаг болоо. 1957 ондо республикамнай hү, мяха, нооhо, хилээмэ тушааха, худалдаха талаараа гүрэнтэйгөө болзорhоо урид тоосоо. 1956 онойхитой сасуулбал гүрэндэ мяха худалдалга, тушаалга 16 процентээр, hү 38 процентээр, нооhо 26 процентээр ехэ болоо. Колхозууд болон совхозууд 1956 ондо 19 процентээр ехэ мяха, 44 процентээр ехэ hү, 26 процентээр ехэ нооhо тушааhан, худалдаhан байна.

Үнгэрөөшэ жэлдэ республика соомнай хониной дүрбэн шэнэ совхоз эмхидхэгдээ, «Эрдэм» совхозой эдлэдэг газар нилээд ехэ болоо. Тарилгымнай бүхы талмайн 13 процентнь совхозуудай мэдэлдэ байна. 1958 оной январиин 1-дэ республикымнай совхозуудта 18,9 мянган толгой бодо мал, тэрэ тоодо 6,3 мянган үнеэд; 151,1 мянган толгой хони, ямаан, 5,8 мянган гахай бии байгаа.

Машинно-тракторна станцинуудта барилга-хабсаргалгын хүдэлмэринүүдэй жэлэй түсэб бүхы дээрээ 97 процентээр, тэрэ тоодо заhабарилгын шэнэ мастерскойнуудые бариха, мүн урдань хүдэлмэрилжэ байhан мастерскойнуудые үргэдхэн шэнэдхэхэ түсэб 85 процентээр дүүргэгдэв.

1957 ондо республикымнай колхозууд өөhэдынгөө зөөреэр, мүн гүрэнhөө урьhаар абажа, 18 мянган бодо малай байра (тугалай байра оруулалсан), 116,7 мянган толгой хониной байха байра, 7,6 мянган гахайн багтаха байра, 33,5 мянган шубуудай (дальбараануудыень оруулалсан) байха байра барижа ашаглалгада оруулаа.

Хониной байра барижа, ашаглалгада оруулха жэлэй түсэб 111 процентээр, бодо малай байра бариха түсэб 91 процентээр, тугалай —70 процентээр, гахайн—71 процентээр, шубуунай—65 процентээр дүүрээ.

III. ТРАНСПОРТ

Зүүн Сибириин түмэр замай Улан-Удын отделени 1957 ондо ашаа тээхэ түсэбөө 102 процентээр, тэрэ тоодо шулуу нүүрhэ зөөхэ түсэбөө—113 процентээр, модо шэрэхэ түсэбөө —100,3 процентээр, барилгын материалнуудые шэрэхэ түсэбөө 112 процентээр дүүргээ.

РСФСР-эй автомобильна транспортын болон шоссей харгынуудай министерствын Бурят-Монголой автомобильна трест ниитын хэрэглэмжын автотранспортаар ашаа тээхэ жэлэйнгээ түсэбые 111 процентээр, ашаанай эрьесын түсэб, пассажирнуудые зөөхэ түсэбөө—103 процентээр дүүргээ.

1956 онтой сасуулбал, автотрестын талаар ашаа тээлгэ—25 процентээр, ашаанай эрьесэ — пассажирнуудые зөөлгэ —37 процентээр ехэ болоо. Гэбэшье, автомобильна трест хадаа ашаа тээхэ талаар республикын предприятинууд болон барилгануудай улам ургажа байгаа эрилтэнүүдые хүсэд hайнаар үшөөл хангана гүй. Мүн пассажирска автотранспортаар хүн зониие хангаха хэрэгтэ ехэхэн дутагдалнууд бии. Харгы бариха, заhабарилха хүдэлмэри республика соомнай үшөөл удаан ябажа байна.

IV. КАПИТАЛЬНА БАРИЛГА

1956 онойхитой сасуулбал 1957 ондо гүрэнэй капитальна вложениин хэмжээн республика соомнай юрэнхыдөө 128 процент, тэрэ тоодо гэр байрын барилга—176 процент, hургуулинуудые, эмнэлгын эмхи зургаануудые, үхибүүдэй сад болон яслинуудые барилга—132 процент болоhон байна.

Бурят-Монголой совнархозэй предприятинууд болон барилгануудай талаар 1957 ондо капитальна гаргашын хэмжээн 1956 онойхитой сасуулбал 123 процент, тэрэ тоодо гэр байрын барилга—118 процент, hургуули, эмнэлгын эмхи зургаануудые, үхибүүдэй сад, яслинуудые барилга—153 процент болоhон байна.

Капитальна гаргашын түсэб иимээр дүүргэгдэв:

	1957 оной түсэбэй дүүргэлтын процент	Тэрэ тоодо: гэр байрын барилга	Тэрэ тоодо: hургуули, эмнэлгын эмхи зургаануудые, үхибүүдэй сад, ясли барилга
Республика соо юрэнхыдөө	98	112	100,8
тэрэ тоодо:			
Бурят-Монголой совнархоз	105	119	107

Гүрэнэй предприятинууд болон эмхи зургаанууд 1956 ондо ниитэ дээрээ 115 мянган квадратна метр талмайтай байрын гэрнүүдые ашаглалгада оруулаа. Энэнь 1957 оной түсэбтэй сасуулбал 106 процент болоно. Республика соохи хүдөөгэй, городской хүн зон өөрынгөө зөөреэр, мүн гүрэнhөө урьhаар абаад, 1957 ондо хамта дээрээ 147 мянган квадратна метр талмайтай байрын гэрнүүдые барижа ашаглалгада оруулаа.

Республикымнай барилгын организацинууд жэлэйнгээ түсэбые 94 процентээр дүүргээ.

Барилгын гол шухала трестнүүд түсэбөө иимээр дүүргээ:

«Бурмонголстрой» трест — 75 процент
«Забайкаллестранстрой» трест — 107 процент
«Тимлюйцемстрой»—106 процент
«Джидастрой» трест—94 процент
№ 154 трест —83 процент.

V. ХҮДЭЛМЭРИШЭД, АЛБАХААГШАДАЙ ТОО

1957 оной hүүл багта республикымнай арадай ажахыда 170 мянган хүдэлмэришэд, албахаагшад ажаллажа, тэдэнэй тоо 1956 онойхиhоо 5 процентээр олон болоhон байгаа.

Гол түлэб хүдөө ажахыда, гэгээрэл, элүүрые хамгаалгада хүдэлмэришэдэй болон албахаагшадай тоо олон болоо.

1957 оной hүүл багта Бурят-Монголой совнархозой талаар абажа үзэбэл 55 мянган хүдэлмэришэд ба республикымнай хүдэлмэришэдэй болон албахаагшадай бүхы тоогой 32 процентнь болоhон байха юм.

VI. ЭД БАРААНАЙ ЭРЬЕСЭ

1957 ондо гүрэнэй болон кооперативна худалдаа наймаанай розничо эд бараанай эрьесын түсэб 102 процентээр дүүргэгдэв.

Розничо эд бараанай эрьесын ниитэ хэмжээн (потребкооперациин комиссионно худалдаа наймаае оруулалсахада) 2075,5 миллион түхэриг, тэрэ тоодо розничо сетьдэ—1873,4 миллион түхэриг, ниитын эдеэ хоолой предприятинуудта —202,1 миллион түхэриг болоhон байна.

VII. СОЁЛ КУЛЬТУРЫН БАЙГУУЛАЛТА, ЭЛҮҮРЫЕ ХАМГААЛГА

Хүдэлмэришэдэй, хүдөөгэй залуушуулай, мүн наhатайшуулай hургуулинуудые тоололсобол 1957 ондо 4 мянга шахуу хүн дунда hургуули дүүргэжэ, болбосоролой аттестат абаа. Энэнь 1956 онойхиhоо 7 процентээр олон болоно.

Республикымнай дээдэ, мүн тусхай дунда hургуулинууд 1957 ондо арадайнгаа ажахыда 1700 гаран мэргэжэлтэдые hургажа гаргаа.

Тэрэшэлэн клубай эмхи зургаануудай, библиотекэнүүдэй тоо олон болоо. Киноустановконуудай тоо 14 процентээр олошороо. Республикымнай кино, театрнууд, филармони 1957 ондо 14 миллион гаран хүнүүдтэ зүжэг, фильм, концертнүүдые харуулаа.

1956 онтой сасуулбал үхибүүдэй садуудтахи hууринуудай тоо 31 процентээр олон болоо.

Элүүрые хамгаалгын министерствонүүдэй больницанууд, нарайлалгын гэрнүүд 1956 онойхитой сасуулбал 3 процентээр, үхибүүдэй сэг үргэлжын яслинууд 4 процентээр үргэдхэгдэhэн байна.

Бурят-Монголой АССР-эй Статистическэ Управлени.

Токарь Геннадий Григорьевич Круглов Сухын МТС-эй түрүү хүдэл[...] нэгэн юм. Нүхэр Круглов заhабарилгын үедэ даалгабаряа үдэр бүри 150—[...] цент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Круглов ажаллажа байна.

А. Мантаевай ф[...]

ХЭБЛЭЛЭЙ ШЭНЖЭЛЭ[...]

hУНГУУЛИДА БЭЛЭДХЭЛ АЙМАГАЙ ГАЗЕТЭНҮҮ[...] ХЭР ЗЭРГЭ ХАРУУЛАГДАНАБ?

СССР-эй Верховно Соведтэ hунгаха бэлэдхэл үдэр ерэхэ бүри улам үргэдхэгдэнэ. hунгуулиин окружной, участково комиссинууд эмхидхэгдээд, хүдэлмэрилжэ захалаа.

Партийна организацинууд hуурин тосхонуудта агитпункт нээжэ, агитколлективүүдээ шэнэдхэн hэльбэжэ, агитаторнуудай семинар үнгэргэжэ, hунгагшадай дунда ойлгуулалмжын хүдэлмэри ябуулжа эхилэнхэй.

hунгалтын хүндэлэлдэ хүдэлмэришэд, колхознигууд үйлэдбэриин шэнэ амжалта туйлахын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэнэ.

«Бүхы совет арад мэтэ аймагаймнай ажалшад бүгэдэарадай hайндэртэ—СССР-эй Верховно Соведтэ hунгаха hунгалтада бэлэдхэжэ байна. Ажахын, культурна байгуулалтын бүхы hалбаринуудта амжалта туйлахын түлөө социалис мүрысөөн hунгалтын хүндэлэлдэ шэнэ хүсэтэйгөөр дэлгэрнэ» гэжэ «СССР-эй Верховно Соведэй hунгалта» гэhэн түрүү бэшэг соогоо **«Красная Иволга»** газетэ бэшэнэ.

hунгалтын хүндэлэлдэ аймагай хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй, тэрэ тоодо «Авангард», «Коммунизм» колхозуудай абаhан социалис уялганууд январь hара соо энэ газетэдэ толилогдоhон байна.

Хоринн аймагай хонишодой уряае дэмжээд, хонидойнгоо тоо толгойе олошоруулхын, ашаг шэмыень дээшэлүүлхын түлөө мүрысөөндэ оролсохо гэжэ «Коммунизм» колхозой хонишод, зооветеринарна мэргэжэлтэд шиидэбэ. Энээн тухайдаа колхозой хонишодой бэшэhэн бэшэг нэгэ номертонь толилогдонхой. Мүнөө жэлэй туршада зуун эхэ хонин бүриhөө 145 хурьга абажа түлжүүлхэ, хонидоо үнгэрэгшэ жэлэйхиhээ 40,7 процент олошоруулха, хонин бүриhөө 3,4 килограмм нооhо хайшалха уялга абаhан байна.

Тус газетэ абаhан уялганууд тухай бэшээд хизаарланагүй, харин тэдэнээ hаалишадай, хонишодой, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй хэр зэргээр бэелүүлжэ байhан тухайдань номер бүхэндөө бэшэнэ. Абаhан уялгануудайнгаа гүйсэдхэл тухайда «Третья пятилетка» колхозой хонишон Г. Брянскиин, «Коминтерн» колхозой парторганизациин секретарь А. Алексеевэй, «Улаан Оронго» колхозhоо Б. Нимаевай, мүн бусад хэдэн хүнэй бэшэhэн hонирхолтой бэшэгүүд газетын hүүлэй номернуудта үгтэнхэй.

СССР-эй Верховно Соведэй hунгалтын хүндэлэлдэ ажалшадай үйлэдбэриин эдэбхи хэшээлэй улам бадаржа байhан тухайда уншагшадтаа мэдээсэхэhээ гадна, hунгагшадай дунда ябуулагдадаг ойлгуулалмжын хүдэлмэри тухай мүн лэ бэшэнэ.

«hунгуулиин кампаниин үедэ агитационно-ниитын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулая» гэhэн гаршагтайгаар КПСС-эй айкомой пропаганда ба агитациин таhагые даагша В. Гумпыловай статья толилогдоо. Мүнөө, hунгуулиин үедэ аймаг дотор агитационно хүдэлмэриин ямараар ябуулагдажа эхилhэн тухай бэшэхэ зуураа, энэ хэрэгтэ бии байгаа хэдэ хэдэн дутагдалнуудые элирхэйлэн шүүмжэлээд, hунгуулиин кампаниин үедэхи политическэ хүдэлмэриин гол арга методуудые тодорхойлно, агитаторнуудай, пропагандистнуудай, партийна организацинуудай, соёл гэгээрэлэй эмхи зургаануудай үмэнэ ямар зорилгонуудай табигдаад байhан тухайда тобшо тодоор хөөрэжэ үгэнэ.

hунгалтын бэлэдхэлдэ зорюулагдаhан материалнуудые «Красная Иволга» газетэ ходо толилжо эхилээ. hунгуулиин Дуримтэй hунгагшадые танилсуулжа бэ[...] хай гү, али агитпунктын хүдэлм[...] таторнуудай семинар тухай, h[...] хүндэлэлдэ абаhан уялгануудаа [...] дай ямараар бэелүүлжэ байhан т[...] дээсэлнүүд газетын hүүлэй үеын [...] бүхэндэ үгтэдэг болонхой.

Гадна, hунгалтын бэлэдхэлдэ [...] hон дутагдалнуудые газетын эл[...] шүүмжэлдэг байhыень hайшаан т[...] хэрэгтэй.

Колхознигуудай дундахи идсол[...] хүдэлмэриие «Третья пятилетка» [...] партийна организациин хангал[...] ябуулжа байhые шүүмжэлхэ зуур[...] тэ нигэжэ бэшэнэ:

«Мүнөө болотор агитаторнууд [...] гөө участогуудта ошоодүй, СССР[...] ховно Соведэй hунгалта тухай [...] үгөөдүй, hунгуулиин Дуримтэй [...] шадые танилсуулжа эхилээдүй [...]

Зүгөөр, «Красная Иволга» газ[...] гуулиин кампаниие багаханшье [...] гүйгөөр, тон эрхимээр харуулна [...] лэхэсэ hанана бэшэбди. hунгуул[...] паниие бусад зарим аймагай газет[...] үргэнөөр харуулжа эхилhэн бо[...] hунгалта тухай олохон шухала [...] нуудта анхаралаа хүсэд ханд[...] байна гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. [...] hунгагшадай hонирходог асууд[...] харюусажа шадаха, hунгалтын [...] нуудаар агитаторнуудта, пропа[...] нуудта туhаламжа үзүүлхын түл[...] той материал толилдог байха ар[...] юм. Теэд, иимэ материал газетын [...] hануудта үшөө үзэгдэнэгүй.

Энэ талаар **«Джидинский** кол[...] **«Красное знамя»** (Түнхэнэй аймаг), [...] **ная заря»** (Хоринн аймаг) болон [...] рим газетэнүүд үшөө ехэ дутагдал[...] газетэнүүд дүрбэн нюуртайгаар, [...] хоног бүридэ гурба удаа хэблэгдэ[...] даг аад, мүнөө хүрэтэр СССР-эй В[...] Соведэй hунгалта тухай өөдтэй [...] үгөөдүй байhаар.

Жэшээнь, **«Красное знамя»** (КПСС-эй Түнхэнэй айкомой, ажа[...] депутадуудай аймагай Соведэй [...] hунгалтада бэлэдхэлээр орон дотор[...] дэжэ байhан тухай бишыхан мэдээ[...] дые хаа-яа толилоод лэ, харин ай[...] роо ямар бэлэдхэлэй хэгдэжэ байhа[...] хайда өөдтэй юумэ бэшэнэгүй. Энэ [...] январь соо арба гаран номер гарга[...] шье hаа, hунгалтын бэлэдхэлдэ зо[...] даhан нэгэшье түрүү бэшэг үгөөгүй[...] юм. hунгагшадай дунда агитатор[...] агитколлективүүдэй ямар хүдэлмэри[...] жа, hунгуулиин кампанида соёл гэгэ[...] эмхи зургаанууд, профсоюзна, ком[...] ско болон бусад ниитын организаци[...] хэр зэргээр хабаадалсажа байhан [...] юушье бэшэдэггүйнь энэ газетын [...] хон дутагдал болоно.

hунгалтада бэлэдхэл улам үргэдэ[...] на. hунгуулиин кампаниин тон хар[...] гатай үе — коммунистнууд, партии[...] хүнүүдэй хамтадаа дэбжүүлhэн ка[...] дуудай түлөө агитациин удангүй эх[...] байhаниинь мэдээжэ. Эдэ кандида[...] түлөө агитаци хэхэ, hунгагшадай [...] ойлгуулалмжын хүдэлмэри ябуулха, [...] скэ hунгуулиин хуулиие, СССР-эй [...] но Соведтэ hунгаха Дуримые hунга[...] тон ойлгосотой тодоор тайлбарилжа[...] угаа харюусалгатай зорилгонууд х[...] үмэнэ табигдана. Энэ зорилгонуудаа [...] гай газетэнүүд хэлбэришэгүйгөөр бэ[...] хэ, СССР-эй Верховно Соведэй hун[...] бэлэдхэлые үргэнөөр харуулха уял[...]

hайшаалтай үүсхэл

Хото, хүдөөгэй ажалшадые коммунис ёhоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсая гэhэн уряалтайгаар Кяхтын хүдөө ажахын техникумэй багшанар городой интеллигенцидэ хандаба. Багша бүхэн hарадаа нэгэнhээ үсөөн бэшэ лекци хүдөө ажахын, политическэ темээр уншаха, шефтээ абаhан колхоздоо hара бүри концерт харуулжа байха, колхозой үйлэдбэриин, соёл гэгээрэлэй эмхи зургаануудые лозунг, плакат, диаграммануудаар хангаха уялга хүдөө ажахын техникумэйхид абаа.

Энэ hайн үүсхэлыень КПСС-эй Кяхтын айком hайшаагаад, үргэнөөр дэмжэхые городой hургуулинуудай, эмхи зургаануудай партийна организацинуудта hанамж[...] дурадхаа.

Хүдөө ажахын техникумэй [...] шанарай үүсхэлые Киран а[...] долоон жэлэй hургуулиин ба[...] нар суглаан дээрээ зүбшэн хэл[...] нэгэн дуугаар дэмжэбэ. Да[...] участогуудтаа түсэбэй ёhоор [...] жа байха, хүдөөгэй клубта не[...] дээ нэгэ дахин лекци гү, [...] элидхэл хэхэ гэжэ тэдэнэр ши[...] Тэрээнhээ гадна колхозой [...] МТФ, ОТФ-гэй дэргэдэхи улаан [...] лангуудые шефтээ абаа. Багш[...] рай туhаламжаар hаядаа ура[...] ханай кружок эмхидхэгдээд, [...] церт бэлдэжэ эхилээ.

П. Дагбаев

„ИСКРА“ КОЛХОЗОЙ ЖЭЛЭЙ ТООСООНЬОО

МАЛ АЖАЛНАЙ ОЛЗО ЕХЭТЭЙ БОЛОО

анай «Искра» колхоз Мухар-эрэйнгээ аймаг дотор гээгдэжэ даг hэн. Артелиимнай ажахын hалбари—мал ажалhаа бира олзо доход ородоггүй байгаа.

үүлэй жэлнүүдтэ мал ажалнай жэжэ, ашаг шэмэнь нилээд дээжэ байнхай. Үнгэрэгшэ жэлдэ 3 онойхидо орходоо hү hаалга 0 гаран центнерээр, ноohо абал-00 гаран, мяха—200 гаран центээр дээшэлээ. Тэрэ тоодо, ган мяха абалга 4 дахин ехэ бо-. Ниитын малай тоо толгой олоуулха түсэб дүүрэнхэй. Мал лай продуктнуудые тушаалгаар энтээ сүм тоосообди. Түсэбhөө уур 108 центнер hүн, 78 центнер hон, 23 центнер мяхан, 12 мянүндэгэн тушаагдаа. 1957 ондо са мал ажалhаамнай 1,5 миллиоо дээшэ түхэриг олзо ороо.

ртелиимнай эгээл олзо ехэтэй бари—хони үсхэбэрилгэ юм. 0 гаран толгой хонитой болонбди. Үнгэрэгшэ жэлдэ колхозойй хонишод хонин бүриhөө 3,5 ограммhаа дээшэ ноohо хайша-, 100 эхэ хонин бүриhөө 106 ьга абажа түлжүүлээ. Хамта центнер ноohо тушаагаабди. энэймнай 147 центнерынь нарин, ибтар ноohон байгаа. Колхозой им хонишон Е. Иванов отарынхонидой толгой бүриhөө 4,7 кирамм ноohо хайшалаа. Мүн Рычков, М. Лаптев гэгшэдэй гаданууд 19—22 центнер ноohо шалжа, даалгабарита уялгануу-а дүүргэнхэй. Үнгэрhэн жэлдэ олдосотой hайнаар ажаллажа, нда зэргээр хонишон бүхэн 35 ган түхэригэй олзо оруулаа.

Хонидой үүлтэр hайжаруулхын лада ехэ хүдэлмэри ябуулагда- «Советский меринос» үүлтэрэй гаран хуса харууhалагдажа бай-, Тэрэнэйнгээ үрөөр хонидоо исственна аргаар үрэжүүлнэбди. ьгад гурбадахи жэлээ эртэ, лэй сагта абтажа байна. Мүнөө 0 гаран нарибтар ноohотой хо-д илгагдажа, тусхай отара болдонхой. Хабартаа бонитировко жэ, хонидые ноohонойнь шанаар илгахабди.

Колхозоймнай правлени, парторизаци малшадай байра байдал жаруулхын тула ехэ оролдолго гадаг. Малай фермэ, отарануудурдшэлтэй хүнүүд эльгээгдэнхэй. лшадта hайн байра байдал түржэ үгтөө, тэдэнэр hара бүридэ алта үдэрнүүдтээ мүнгэ, ажалай элтэ түлбэри абажа байдаг.

Ниитын малда типовой байра оор баригдажа байна. Һүүлэй 3 л соо үнеэдэй 2 байра, тугалай—хонидой—6, хурьгадай—3, гаын—1 байра баригдаа. Һаалиин фермын, гахайн 1 фермын хүмэри оньhожоруулагдаа.

Фермэнүүдэй ажал ехэтэй хүдэлрийе оньhожоруулжа, мүн ажал үдэрэй түлөөhые зүбөөр гаргадаг болоhоноймнай ашаар мал алhаа абтадаг ашаг шэмын үнэ нилээд химдараа.

1957 ондо 1956 онойхидо орходоо нтнер продуктнуудай үнэ сэн: эй—20 түхэригөөр, гахайн мяай—167 түхэригөөр, ноohоной—ороohо таряанай—3 түхэригөөр шолhон байна.

1958 ондо мал ажалай продуктудые элбэгээр абажа, үнэ сэнэнь бүри ехээр доошолуулха зоиготойбди.

Я. Таюрский,
колхозой түрүүлэгшэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Мухаршэбэрэй аймагай «Искра» колхозой агроном Ксения Самойловна Крылова hүүлэй жэлдэ ороohо таряанай ургасын дээшэлhэниие харуулжа байна.

Артелиинхидэй абалин ургана

Артельнай үнгэрэгшэ жэлдэ 2 миллион 468 мянган түхэригэй олзо доход оруулаа. Тэрэ тоодо ороohо тариаанhаа 815 мянга, мал ажалhаа 1,5 миллионhоо дээшэ түхэриг абтаа. Хэрбээ артелиин олзо доходые 1956 онойхитой сасуулбал, 766 мянган түхэригөөр ехэ болоно. Колхозой ажахын шухала hалбари — хонин ажахыhаа 1957 ондо 789 мянган түхэригэй олзо ороо. Тэрэ тоодо ноohонhоо 699 мянган түхэриг абтаhан байна.

Хамтын баялигай ехэ болохо тудам колхознигуудай абалин ехэ боложо байна. Энээниие доро заагдаhан тоо баримтануудhаа харая:

	Ажалта үдэр бүхэндэ хубаагдаhаниинь	
	Мүнгөөр	Ороohо таряагаар
1953 ондо	1—00 түх.	1,8 кг.
1956 ондо	3—20 түх.	2 кг.
1957 ондо	5—00 түх.	2,5 кг.

Энээн дээрэhээ харахада, колхознигуудай ажалта үдэртэ хубаарилагдаhан олзо доход 1953 онтой сасуулбал мүнгөөр 5 дахин, ороohо таряагаар 1,5 дахин дээшэлhэн байна.

Хараалагдаhан түсэбhөө гадуур ороohо таряанай ехэ ургаса абаhан зарим бригадануудта ажалай нэмэлтэ түлбэри үгтөө.

Колхознигуудай байра байдал hайжаржа, культурнаар ажаhуудаг боложо байнхай. Үнгэрэгшэ жэлдэ 20 гаран бүлэ шэнэ гэрнүүдые барижа ороо. Колхозой центртэ Культурын байшан, больница, дунда hургуули баригданхай. Мүнөө 32 колхозник пенси абана.

Олон колхозник ехэ абалитай байба. Жэшээнь, хонишон Гавриил Киреевэй бүлэ 2565 ажалта үдэр оложо, 13 мянган түхэриг мүнгэ, 300 гаран пүүд ороohо таряа абаа. Колхозой гэшүүн Матвей Лаптевай бүлэ 12 мянган түхэриг мүнгөөр, 288 пүүд ороohо таряа абаба. Хамта дээрээ артелиимнай гэшүүдэй хахадынь шахуу 10—10-аад мянган түхэриг мүнгэ, 150—150-лад пүүд ороohо таряа ажалта үдэрнүүдтээ абаа юм. Байгша ондо манай колхоз артелиингаа олзо доходые 3,5 миллион хүрэтэрнь дээшэлүүлжэ, колхознигуудайнгаа ажалта үдэр бүхэндэ 7—8 түхэриг мүнгэ хубааха зорилготой, аргатайшье.

А. Горюнов, колхозой бухгалтер.

Колхознигууд юун тухай хэлсээб

(Артелиин тоосоото-hунгалтын суглаанhаа)

Тээсгэн «Искра» колхоздо хамтын суглаан болобо. 1957 оной дүн тухай правлениингээ түрүүлэгшэ нүхэр **Я. Таюрскиин** элидхэлые зүбшэн хэлсэхэ зуураа, колхозой гэшүүд ажал хүдэлмэридөө бии байhан ехэ дутагдалнуудые элирүүлээ.

Тус колхоз мал ажалай ашаг шэмэ бүри горьтойгоор дээшэлүүлхэ арга боломжотой байгаа. Теэд тэдэнээ хэрэглэжэ шадаагүй байшоо. Ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ 1956 онтой сасуулхада hү hаалгаяа үнеэн бүридэ оройдоол 120 гаран литрээр дээшэлүүлээ. Колхозой эрхим hаалишад П. Янькова, В. Митрофанов гэгшэдэй үнеэн бүриhөө 1432—1462 литр hү hаагаад байхада, харин бэшэниинь бага үрэ дүн туйлаа. Һаалишад hү hаалгаяа дээшэлүүлхын тула хүсэд оролдоногүй. Үнеэдэй харууhа, эдеэлүүлгэнь муу. Үнеэдтэ концентрат үдэр бүхэндэ үгтэхэ ёhотой байгаа. Теэд фермые даагшад колхозой складhаа концентрат саг соонь абадаггүй,—гэжэ колхознигууд нүхэд **Косыцын, Крылов** гэгшэд хэлэбэ.

Һаалиин фермэнүүд үнеэдтэ уhа бүлеэдхэжэ уулгаха яhала hайн түхеэрэлгэнүүдтэй. Малда тэжээл ехээр бэлэдхэгдэжэ абтаа, hаамхай үнеэдые нэгэ хэмээр эдеэлүүлээд байбал, hү hаалгые эрид дээшэлүүлжэ боломоор. Теэд, энээн түшаа малай гүүртэнүүдые даагшад, колхозой правлени анхаралдаа багаар табина.

МТС колхоз хоёрой хоорондо баталагдаhан хэлсээн ямараар дүүргэгдэhэн байгааб? Хонхолойн МТС-эй хангалтагүйгөөр ажалладаг тухай элидхэлшэ болон үгэ хэлэгшэд тон зүб тэмдэглээ. Юуб гэхэдэ, МТС-эй механизаторнууд кукурузын, сахарай свёклын, хартаабхын ургасые hайса харууhалха, ряд хоорондын элдүүрилгые саг соонь хэхэ арга боломжотой, тусхай машина зэмсэгүүдтэй байгаа. Теэд, энэ хэрэгтэ МТС анхаралаа хүсэд табяагүй.

Кукуруза хуряалга саг соогоо эмхидхэгдээгүй байшоо. МТС хуряалгын үедэ колховдо бага туhаламжа үзүүлhэн байна. Тиимэhээ кукурузын ургамалай 30-аад процентнь эртын хюрууда сохюулжа, хүлдэhэн байна.

Тоосоото суглаан дээрэ хэлсэгдэhэн эдэ дутагдалнуудые колхозой правлени хараадаа абан ажаллаа hаа, 1958 ондо эрхим амжалта туйлаха, урдаа табиhан зорилгонуудаа бэелүүлжэ шадаха бшуу.

Т. Гармаев,
манай корр.

ОРООҺО ТАРЯАНАЙ УРГАСА ДЭЭШЭЛНЭ

Һүүлэй жэлнүүдтэ ороohо таряанай баян ургаса абадаг боложо байнабди. Хэрбээ 1956 ондо гектар бүриhөө 8,2 центнер ургаса абаhан байбал, 1957 ондо гектарай 10,9 центнер таряа хуряагаабди.

Колхознай жэлhээ жэл бүри пар ехээр хахалдаг болоо. Нёдондо 2800 гектар пар дээрэ гол шухала культурануудые (шэниисэ, хара таряа) таряабди. 1957 ондо ехэнхи полидоо хэрээhэлүүлэн тарилга хээбди. Мэдээжэ эрдэмтэ Т. С. Мальцевай түрүү аргаар 400 гектар пар хахалагдажа, тарилга хэгдээ hэн. Эдэ бүгэдын ашаар ороohо таряанай ургаса бүри дээшэлээ.

Һүүлэй хэдэн жэлдэ имагтал өөhэдынгөө үрэhөөр тарилга хэнэбди. Сортовой hайн үрэhэтэй болонхойбди. Тарилга богони болзорто үнгэргэгдэнэ. Нёдондо тарилгаяа арбан үдэр соо дүүргээбди. Тиихэдэ 2-дохи, 5-дахи бригаданууд тарилгаяа 8 үдэр соо үнгэргөө hэн. Газарай шииг нойтые хатаажархигүйн тулада ороohото культурануудай талмайн хахадhаа үлүүдэнь культиваци хэгдэнгүйгөөр таригдаа. Парые эртэ борнойлоод, гектарай 1,8—2,0 центнер хэмжээтэй үрэhөөр хэрээhэлүүлэн тарилга хэгдээ hэн.

Үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд саг соогоо үнгэргэгдэнэ. Хэдэн зуугаад гектарта саhан тогтоогдоо. Мүн уhалагдадаг газар нилээд үргэдхэгдэhэн байна. Урзанда 263 гектар уhалагдаhан hаа, нёдондо 945 гектар уhалагдаа.

4248 гектараймнай 3407-ниинь амяарлан хуряагдаа hэн. Энэ түрүү аргын ашаар хуряалгамнай богони болзор соо дүүрээ. Ороohо таряанай гээлтэ хоролто бага байгаа. Агротехническэ заабаринуудые нютагай байдалтай тааралдуулан хэрэглэhэнэй ашаар үнгэрhэн жэлдэ гектар бүриhөө 11,5 центнер шэниисэ, 11,6 центнер хара таряан хуряагдаhан байна. Тиихэдэ 5-дахи таряан ажалай бригадынхид Хонхолойн МТС-эй 9-дэхи тракторна бригадын механизаторнуудтай хамта ажаллажа, гектар бүриhөө 13,2 центнер ургаса абаба.

Байгша ондо гектар бүриhөө 12 центнерhээ бага бэшэ ургаса абахаар хараалнабди. Энэ зорилгоор сортовой hайн үрэhэ хүрэнгэ хаагдаа, 3000-гаад гектар пар хахалагдаа. Поли дээрэ 50 тонно минеральна үтэгжүүлгэ гаргагдаха юм.

К. Крылова,
колхозой агроном.

1958 ондо туйлагдаха тоо баримтануудhаа дүн

1958 ондо энэ колхоз үнеэн бүриhөө 1800 литр hү hаахаар, гектар бүриин 12 центнерhээ бага бэшэ ороohо таряанай ургаса абахаар хараалка. Тиихэдэ кукурузын 300 гектарhаа га бүриин 250 центнер ургаса абтаха юм.

Ноohо хайшалалга 1957 онойхидо орходоо 52 центнерээр дээшэлхэ байна. 100 эхэ хонин бүриhөө 150 хурьган абтаха, хонин бүриhөө 4 килограмм ноohон хайшалагдаха юм. Колхозой мүнгэн олзо доход 3,5 миллион түхэриг хүрэтэрөө дээшэлхэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (Зүүн тээhээ) Хонхолойн МТС-эй механизатор Е. С. Стулев ажалта үдэртөө хүртэhэн таряагаа абажа байна. Нүхэр Стулев ажалта үдэртөө 39 центнер таряа абаа. «Искра» колхозой ахалагша хонишон Дмитрий Андреевич Рычковой бүлэ жэл соо 2 мянга гаран ажалта үдэр оложо, тэрээндээ 10 мянган түхэриг мүнгөөр, 240 пүүд таряа абаhан байна. Ажалта үдэртөө абаhан мүнгөөрөө эхэ басаган Нюрадаа драп пальто абаад, хаража байна. Т. Гармаевай фото.

КПСС-эй ЦК-да, СССР-эй Министрнүүдэй Советтэ

Шүүбэритэ лотерейн биледые хүн зоной дунда hайн дураар тарааха гуримые эбдэhэн баримтанууд тухай

Шүүбэритэ лотерейн билет хүсэд hайн дураар тарааха тухай КПСС-эй ЦК-гэй, Правительствын заабариие Москва городой зарим районуудта будүүлигээр эбдэгдэнэ, Москвагай салин хүлhэнэй hарын фондhоо тусхай процент гаргажа, шүүбэритэ лотерейн билет тарааха уялгата даалгабари Москвагай хэдэ хэдэн предприяти, эмхи зургаануудта үгтэhэн байгаа гэжэ КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Совет тодоруулба.

Москва городой финансын управлени шүүбэритэ лотерей эмхидхэхэ хэрэгтэ албан хойрогоор хандажа, лотерейн билет hайн дураар тарааха гуримые эбдэхэ ябадал гаргаhан байна. СССР-эй, РСФСР-эй финансын министерствонүүд финансын зургаануудта тодорхой заабари үгөөгүй байба. Тэрээнhээ шалтагаалан, лотерейн ашаг туhые хүн зондо hайтар тайлбарилан ойлгуулжа, лотерейн билет гар мүнгөөр худалдахын эрондо, олохон ушарта лотерейн билет захюулhан, харин заримдаа баатхажа абхуулха зэргээр лотерей үнгэргэхэ зорилгые хазагайруулhан байна.

КПСС-эй ЦК-гэй. СССР-эй Министрнүүдэй Совет иигэжэ тогтообо:

1. Москвагай зарим районуудта шүүбэритэ лотерейн билет баалажа абхуулhан ушарые таарахагүй ябадал гэжэ буруушааха.

2. Шүүбэритэ лотерей эмхидхэхэ зуураа, парти, правительствын заабаринуудта зүришэжэ, хазагайруулга, мүн алдуу гаргаhанайнь түлөө РСФСР-эй Финансын министр нүхэр И. И. Фадеевтэ, Москва городой финансын Управлениие даагша нүхэр В. Е. Михеевтэ выговор соносхохо.

Лотерей эмхидхэлгэдэ хиналта хээгүй байhанайнь түлөө СССР-эй финансын министрын орлогшо нүхэр В. Ф. Гарбузовта аман зэмэ үгэхэ.

3. Партийна, советскэ, финансын органууд хүн зоной дунда ойлгуулгамжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулhанай, билет худалдаха хүдэлмэри зүбөөр эмхидхэhэнэй үндэhөөр шүүбэритэ лотерейн билет хүсэд hайн дураар тарааха ябадал эмхидхэхэ уялгатай. Шүүбэритэ лотерей hайн дураар эмхидхэхэ гурим эбдэhэн хүнүүдые харюусалгада хабаадуулха.

Америкын Холбоото Штадуудай национальна академиин президент г-н Детлев БРОНКДО
Бүмбэрсэг дэлхэйе шэнжэлхэ уласхоорондын жэл үнгэргэхэ национальна комитедэй Түрүүлэгшэ Джозеф КАПЛАНДА

ВАШИНГТОН.

Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон ниидэхэ хэмэл одо 1958 оной январиин 31-дэ амжалтатайгаар дэгдээhэн америкын эрдэмтэд, инженернүүдые Советскэ Союзай Наукануудай Академи амаршална. Бүмбэрсэг дэлхэйе шэнжэлхэ уласхоорондын жэлэй программаар хэмэл ододые бүтээлгэдэ хабаадагша США-гэй эрдэмтэд хэмэл одо дэгдээлгын талаар тохёолдоhон научна, техническэ бэрхэшээлнүүдые амжалтатайгаар дабаха гэжэ этигэдэг байгаабди.

Дэлхэйн бүмбэрсэгые тэйрогшо совет, мүн американскэ хэмэл одод хараа бараа ниидэжэ, шэнжэлхы ухаае шэнэ тодорхойлгонуудаар баяжуулха, эб найрамдалай хэрэгтэ манай оронуудай эрдэмтэдэй харилсаа холбооe бэхижүүлхэ арга олгохо гэжэ СССР-эй Наукануудай Академи найдана.

СССР-эй Науканuудай Академиин Президент
А. НЕСМЕЯНОВ.

Бүмбэрсэг дэлхэйе шэнжэлхэ уласхоорондын жэлтэй холбоотой эрдэм ухаанай хэмжээ-ябуулга эмхидхэхэ зургаанууд хоорондын комитедэй түрүүлэгшэ
И. БАРДИН.

Москва, 1958 оной февралиин 1.

СОВЕТСКЭ БАЙГУУЛАЛТА

Түрүү сомоной Совет

Хорнин аймагай ажалшадай депутадуудай гүйсэдхэхэ комитет, гүрэнэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзна комитет сомоной Соведүүдэй дунда дэлгэрhэн мүрысөөндэ 1957 оной 4-дэхи кварталай дүнгөөр Анаагай сомоной Соведые (түрүүлэгшэнь нүхэр Гасаранов) илаа гэжэ тоолобо.

Сомоной Соведэй «Улаан-Одон», «Путь Сталина» колхозууд саг болзор соонь малай үбэлжэлгэдэ бэлдэhэн, байрануудыень заhабарилжа дулаалhан юм. Үбэлжэлгэшье эмхитэйгээр ябажа байна. 100 эхэ хонин бүриhөө 150 хурьга абаха гэжэ үүсхэл гаргаhан улаан одонойхид ехэхэн хүдэлмэри хэжэ байна. Дээрэ дурсагдаhан хоёр колхоздо январиин түрүүшын үдэрhөө хонид олоор түрэжэ эхилээ. Мүнөө 1000 гаран түл абтаад, гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлэгдэжэ байна. 500 шахуу хонин дахин үрэжүүлэгдээ. 1957 ондо малай тоо толгой олошоруулха түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ. Жэшээлхэдэ, эбэртэ бодо мал олон болгохо даалгабари—104,1 процент, тэрэ тоодо үнеэ—102,2 процент, гахай—102,2 процент сомоной колхозууд дүүргээ. Үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 1265 литр hүн hаагдаhан, хонин бүриhөө 2,38 килограмм ноohон хайшалагдаhан байна.

Иигэжэ эндэхи сомоной Соведэй колхозууд үнгэрhэн жэл хүдөө ажахын продукт бүри ехээр абаха гэжэ хараалhан түсэбөө, абаhан уялгаяа үлүүлэн дүүргээ.

Тэрэшэлэн сомоной Совет культурно-гэгээрэлэй, эмнэлгын эмхи зургаануудай хүдэлмэри хүтэлбэрилгээ эли бодо hайжаруулаа. Эндэ hургуулиин наhанда хүрэhэн үхибүүд булта hуралсана. Сомоной колхозууд үрэhэ хүрэнгээ хаажа дүүргээд, хабарайнгаа тарилгада бэлэдхэжэ эхилhээр үнинэй.

Эмхидхэлэй хүдэлмэри hайжаруулhанай, советскэ хүдэлмэридэ депутадуудые, саг үргэлжын комиссинуудай гэшүүдые, эдэбхитэдые олоор хабаадуулhанай ашаар лэ социалис мүрысөөндэ тус сомоной Совет илажа гараа.

Энэ жэлдэшье Анаагай сомоной Совет республикынгаа ажалшадай депутадуудай сомоной Соведүүдэй дунда дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсахань лабтай.

Ц. Цыдыпов.

Саг үргэлжын комисси оролдосотойгоор ажаллана

Нютагай Соведүүдэй hунгалтын 1957 оной февральда болоходо, Шэнэ-Заган тосхоной библиотекые даагша коммунистка Елена Климентьевна Брун Мухаршэбэрэй сельсоведэй депутадаар hунгагдаа hэн. Удаань Соведэйнгээ культурно-ажаhуудалай саг үргэлжын комиссиин түрүүлэгшээр нүхэр Брун баталагдаа бэлэй.

Елена Климентьевнагай хүтэлбэрээр тус комисси горьтой хүдэлмэри хээ. Гэшүүдынь түсэбэй ёhoop хүдэлмэрилдэг юм. Мухаршэбэр, Шэнэ-Заган тосхонуудай магазинуудай, хүүгэдэй эмхи зургаануудай хүдэлмэри шалгадаг, полевой хүдэлмэриин үедэ колхознигууд болон механизаторнуудые культурна талаар хангаха хүдэлмэри эмхидхэдэг.

Комиссиин шалгалтаар элирүүлэгдэhэн дутуу дундануудые зайсуулха хэмжээнүүдые сельсоведэй гүйсэдкомоор абхуулдаг.

Сельсоведэй культурно-ажаhуудалай саг үргэлжын комиссиин оролдосотой хүдэлмэриин үрэнь харагдажа байдаг.

Дурсагдаhан тосхонуудай магазинууд үнгэрhэн жэлдэ хүдэлмэрээ эли бодо hайжаруулаа. Ниитын бани hайнаар хүдэлнэ. Полевой хүдэлмэриин үедэ колхознигууд болон механизаторнуудта, мүн малшадта зорюулан нүүдэл библиотекэнүүд эмхидхэгдэнэ. Кинокартинанууд харуулагдажа байдаг.

Мухаршэбэр тосхоной зониие уhаар хангалгада бэрхэшээл үзэгдэдэг. Тиимэhээ культурно-ажаhуудалай комиссиин зууршалгаар сельсоведэй гүйсэдком дээдэ органуудай үмэнэ асуудал табиhан байна.

Мүнөө гүрэнэй мүнгэ зөөреэр худаг малтагдаад, уhа бэлүүрдэхэ башни баригдажа байнхай.

Комиссиин гэшүүд аймагай типографиин наборщик Ф. В. Воложанина, аймагай больницын врач М. М. Ханхасаева гэгшэд эдэбхитэйгээр хүдэлдэг.

М. Николаев.

Манай республикын һонин

РОССИН ФЕДЕРАЦИДА ЗОРЮУЛАГДАҺАН НОМУУДАЙ ВЫСТАВКЭ

СССР-эй арадуудай 40 жэлэй туршада туйлаһан амжалта тухай номуудые республикын түбэй библиотекэ шэнэ жэлһээ хойшо олондо харуулжа байнхай. «СССР-тэ социалис нацануудай урган хүгжэлгэ» гэһэн номой тусхай выставкэ январиин эхиндэ эмхидхэгдэһэн юм. Бурят-монгол арадай хүгжэлтые харуулһан 200 шахуу ном, журналнууд тусхай стендэ табигдаа. Саашадаа бусад республикануудай хүгжэлтые харуулһан иимэ выставкэнүүд эмхидхэгдэхэ байна. Иимэ выставкэдэ табигдаһан номуудые зуратай хүн шэлэжэ абаха аргатай. Шэнэ гуримай түрүүшын выставкэ Россин Федерацида зорюулагданхай. Энэ выставкэ январиин 25-һаа 28 хүрэтэр нээлгэтэй байгаа. РСФСР-эй ниитын, түрэнэй байгуулалта тухай, республикын арадай ажахын хүгжэлтэ тухай, удхаараа социалис, маяг түхэлөөрөө национальна соёл культурын урган һалбарһан тухай ном, журналнууд эндэ табигданхай. «Зүүн Сибирь» гэһэн бүлэгтэнь илангаяа ехэ анхарал хандуулагдана. Энэ бүлэг соо Бурят-Монгол, Яхадай АССР-нүүдэй, Читын областиин экономико, культура тухай номууд олон бии. Выставкэ харагшад тусхай дэбтэртэ һанамжаяа бэшэбэ. «Энэ выставкэ харахадаа, РСФСР тухай олон юумэ ойлгожо абабабди. «Зүүн Сибирь» гэһэн бүлэг бидэнние илангаяа ехээр һонирхуулаа, баясуулаа»,—гэжэ багшанарай институдай студентнэр тэндэ бэшэһэн байна.

Украина, Белорусси, Молдави тухай выставкэнүүд саашадаа эмхидхэгдэхэ юм.

Н. Карташов.

Залуу малшад бэрхээр ажаллана

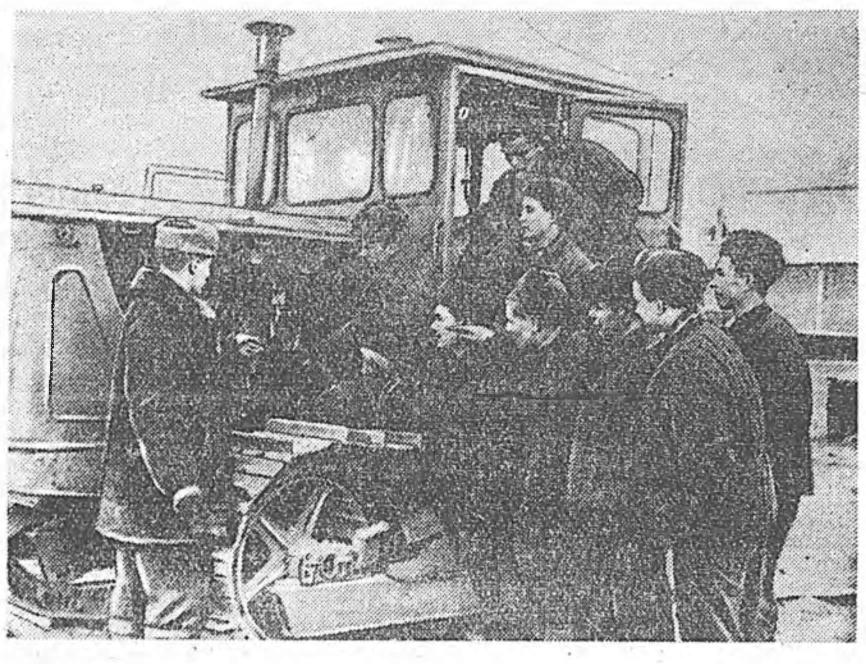
Хэрэнэй сомоной Калининай нэрэмжэтэ колхозой комсомольско организаци һүүлэй үедэ нилээд олон хүбүүд, басагадые мал ажалда эльгээһэн юм. Мүнөө тэдэнэр мал ажалай элдэб хүдэлмэридэ эршэмтэйгээр хүдэлжэ байна.

Жэшээлхэдэ, һаалишан басагад Нина, Вера Сагановатан, Раиса Семенова, Ханда Танхаева, Нина Агунова, Удбыл Черепанова, Долгор Жартаева, Нина Будаева гэгшэд нёдондо һү һааха түсэбөө амжалтатайгаар дүүргээд, энэ жэл үнеэн бүриһөө 1230—1700 литр һү һаахаар уялга абанхай. Энэ жэлдэ тус колхоздо үнеэд зоотехническэ заабариин ёһоор эдеэлүүлэгдэдэг болоһоной ашаар һү һаалга хараа байса дээшэлжэ эхилбэ.

Эдэнһээ мүн хонишодшье гээгдэнэгүй. Нүхэд Д. Д. Аюшеев В. Н. Сотников гэгшэд 100 эхэ хониһоо 140 хурьга абаха хүсэлэнтэй.

А. Мангатханов.

Хүдөөгэй залуушуул һуралсажа байна

Селендума тосхон Совет засагай үедэ танигдашагүй болотороо хубилжа, Сэлэнгын аймагай промышленна центрнүүдэй нэгэн болонхой. Эндэ станок бүтээдэг завод, совхоз, хүдөө ажахые механизацилгын училищи болон дунда һургуули бии.

Селендумын училищине дүүргэһэн механизаторнууд республикымнай олон колхоз, МТС-тэ хүдэлмэрилнэ. Тус училищида һурахаяа ерэһэн залуу хүбүүд, басагад хүдөө ажахыда хэрэглэгдэдэг бүхы машина, техникэ һайнаар шудалжа, тусхай мэргэжэлтэй болодог юм.

Мүнөө республикын колхозуудай залуушуул, мүн албанһаа табигдажа ерэгшэд эндэ һуралсажа, элдэб мэргэжэл шудалжа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Училищиин мастер Н. М. Тимошенко «С-80» трактор жолоодолгоор хэшээл үнгэргэжэ байна.. 2) Училищиин эрхим һурагша Владимир Цивилев «С-4» комбайн жолоодожо һуража байна.

Малшадта гэр байра барина

Яруунын аймагай «Коммунизм» колхозой правлени, мүн партийна организаци малшадай байра байдалые улам һайжаруулхын, тэдэнэй культурна эрилтэнүүдые гүйсэдөөр хангахын тула ехэ оролдолго гаргана. Тусгаар эмхидхэгдэһэн барилгын бригада Хүнды, Углуу, Хуһан-Хушуун, Булам гэжэ нютагуудай гүүртэ, отарануудта барилгануудые хэжэ байнхай. Һүүлэй үедэ эдэ нютагуудта хоёр-хоёр байратай 4 гэр, һаяхан Булам гэжэ нютагта хониной шэнэ хото баригдажа тушаагдаа. Иигээд Хойморой малшадта 2 айлай һууха шэнэ гэр баригдахань.

Малшад шэнэ гэрнүүдтэ түбхинэн, радио шагнажа, газетэ, журналнуудые уншажа, сүлөөтэй сагаа үнгэргэнэ.

Б. Жанчипов.

ХАХАД ПҮҮД ҺҮНЭЙ ТҮЛӨӨ

Ждановай нэрэмжэтэ колхоз Бичурын аймаг соогоо һү һаалгаар түрүү һуури эзэлжэ ябадаг. Энэ колхозой хоёрдохи фермынхид 1957 ондо үнеэн бүриһөө 2272 литр һү һаагаа. Тиихэдэ колхозой эрхим һаалишан Санжа Самбаева даажа байһан үнеэн бүриһөө 2607 литр һү һаагаа һэн. Мүн һаалишад Б. Сандакова, Д. Итыгылова, Ц. Шодоева гэгшэд үнеэн бүриһөө 1840—2261 литр һү һааһан байна.

Һаалишадай оролдосотойгоор ажаллажа, малаа һайнаар харууһалһан, эдеэлүүлһэнэй ашаар лэ иимэ амжалта туйлагдаа гээшэ. Колхозой правлени, парторганизаци малшадта һайн байра байдал түхеэржэ үгөө.

Үнеэд уяада байлгагдажа харууһалагдана. Һаамхай үнеэд тусхай рационой ёһоор һайса эдеэлүүлэгдэдэг, бүлеэн уһаар уһалагдадаг.

Мүнөө эндэхи һаалишад партиин ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хандалгатай, «Красный опытник» колхозой һаалишадай бэшэгтэй танилсажа, үбэлэй сагта үнеэн бүриһөө хахад пүүд һү һаахын түлөө тэмсэжэ байна.

Д. Багавков.

Хүндэтэй агитатор

Ториин аймагай Алцаг нютагай хүн зон, Хотогорой малшад тосхонойнгоо долоон жэлэй һургуулиин багша Санжи Бальжинимаевич Табдаевые «манай агитатор» гээд хүндэтэйгөөр хүлеэн угтадаг юм. Санжи Бальжинимаевич бригада, холын отара, гүүртэнүүдтэ неделидээ 1—2 дахин ошожо, һаалишадтай хөөрэлдөө хэдэг. «Уласхоорондын байдал», «Манай һунгуулиин гурим», «Газар дэлхэй дээрэ ажамидаралай анха хайшан гэжэ бии болоһон тухай», мүн КПСС-эй Центральна Комитедэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хандалгаар һонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые хэһэн байна.

Ц. Амуров, Хотогорой гүүртын үнеэдые адуулагша.

27 жэлдэ эмшэлнэ

Улан-Удын паровозо-вагонно заводой поликлиникын врач Серафим Яковлевич Нодельман үнэн сэхэ ажалаараа хүдэлмэришэдэй дунда хүндэтэй юм. 27 жэлэй туршада хүн зоной элүүр энхые сахин ажаллажа, ехэ дүй дуршэлтэй болонхой. Серафим Яковлевич амжалта туйлаад һанаагаа амардаггүй, өөрынгөө эрдэм мэргэжэлые дээшэлүүлхын, шэнэ юумэ шудалхын тула ходо оролдожо байдаг. Тэрэнэй оролдолгын ашаар хэдэн зуугаад хүн эдэгэһэн байна.

В. Каток.

Мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ һургуули

Городойнгоо ажалшадые һайнаар буйлуулагдаһан эдеэ хоолоор хангахын тула Городок городто столовонуудай хүдэлмэришэдэй мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ һургуули нээгдэбэ. Һургуулида түрүүшын заняти үнгэргэгдэжэ, городой арбаад столовонуудай хүдэлмэришэд хабаадалсаһан байна.

Д. Цыбиков.

Мүнгэ ехээр хубааба

Ахын аймагай Соёдой сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхоз ниитынгээ мал һайнаар үсхэбэрилжэ, ашаг шэмыень эрид дээшэлүүлһэнэй ашаар олзо доходоо нилээд ехэдхээ.

Үнгэрһэн жэлэй дүнгүүдэй ёһоор ажалта үдэр бүхэндэ 11 түхэриг мүнгэн хубаагдаба. Түрүү колхозник Бадма Хуригановай бүлэ 28 мянган, Бата Аюшеевэй 16 мянган, Фёдор Бакшахановай бүлэ 14 мянган түхэриг мүнгэ ажалта үдэртөө абаа.

Ш. Бамбалаев.

Тобшо һонинууд

✪ Бурят-Монголой гүрэнэй хатар, дуунай ансамблиин артистнар һаяхан Яруунын аймагай Эгэтын МТС ерэжэ, һонирхолтой концерт табяа. Концерт харагшад бурят арадай дуу дуулаһан БМАССР-эй габьяата артистка Ч. Шанюшкинада, энэдхэг хатар наадаһан нүхэр Барсовада илангаяа ехээр альгаа ташажа, баясхалангаа мэдүүлээ.

Д-Н. Чимитов.

✪ Закаменай аймагай Цакирай дунда һургуулида политехническэ һуралсал һайнаар эмхидхэгдэнхэй. Ахалагша класай һурагшад автомашина, трактор жолоодохо хэрэг, мүн сеялкэ, элдэб станогуудые шудална. Һурагшад 10-дахи класс дүүргэхэдээ хүдөө ажахын техникэтэй гүйсэд танил болохо байна.

Д. Будаев.

Эрхүү тухай домог

Бурят-монгол арадай аман зохёолһоо

Зунай аажам нэгэ үдэшэлэн, боро хараанай үеэр загаһашалжа дүүргээд, Дагба үбгэнтэй галай хажууда тамхилжа хэбтэтэрни шэхэнэйм үзүүртэ иимэ дуунай аялга шэнхинэбэ:

Эрхүү дорюун мүрэмнай
Эльчир нуурһаа эхитэй юм.
Энхэ залуу бэемнай
Эжы абын угтай юм.

Үргэн голой эрье дээрэ, үдэшын сэлгеэндэ энэ дуун угаашье уян һонорхоноор зэдэлбэ. Уяран шагнажа һуутараа, бэеэ барингүй:

— Иимэ гоёор дуулаһан хэн гээшэб? — гэжэ үбгэжөөлһөө асуубаб.

— Манайдаш дууша хүнүүд олон даа, — гээд үбгэжөөл саашань үргэлжэлүүлбэ: — Энэ дуун минии багаһаа хойшо дуулагдана. Үльгэр, түүхэ, дуун, домог гээшэмнай үеын үедэ мартагдахагүйл юм байна даа...

Үбгэжөөл аманһаа гааһаа абажа, шулуунда тоншосогоогоод:

— Шагнаха гүш, би шамда нэгэ домог хөөрэжэ үгэхэм!

Үльгэр, түүхэ шагнаха ехэ дуратай хадаа арсангүй, хөөрыт гэжэ гүйбаб.

Дагба үбгэн иимэ домог хөөрэбэ:

...Эртэ урда сагта Эльчир гэжэ үгытэй үбгэн ажаһууһан ха. «Газар гэшхэхэ малгүй, гаң гэхэ нохойгүй» байбашье, Эльчир үбгэн ганса нэгэ хүбүүтэй байһандаа барагдашагүй ехэ баяртай ажаһууһан гэхэ.

Үбгэжөөл ганса хүбүүгээ ехэ эрхэлүүлжэ, таатай нэрэшье олжо ядахадаа минии «Эрхэ хүбүүмни, эрхүүмни» гэдэг байба. Тиигэһээр абын хүбүүн Эрхүү гэжэ нэрэтэй болоо бэлэй.

Үдэр ошохо бүри үндыжэ, Эрхүү хүбүүн эрэ бэеэ бэелэн, эмээл морёо унаба. Абын хүбүүн ан гүрөөл агнажа, абаяа тэжээдэг болобо.

Нэгэтэ Эльчир үбгэн хүбүүндээ, иигэжэ хэлээ гэхэ:

— Хүбүүмни, наһан болоһон намайгаа налагай һайнаар үтэлөөбэш. Хүн боложо, хүлэг морёо унааш. Хани нүхэрөө, зол жаргалаа олохо сагшни ерээ.

— Һайн даа, абамни, — гэжэ баабайн хүбүүн башииба хэлээд, холын замда түхеэрбэ.

— Манай эндэһээ зүүлжээ, мантан байсын саана ганса нэгэ басагатай баян Байгал ажаһуудаг.

Арюун нангин абари зантай Ангара һайхан дүүхэй айдар шамдам дурлахал байха, — гээд үбгэжөөл хүбүүгээ холын аянда үдэшэбэ.

Эрхүү мэргэн хүбүүн эмээл морёо унажа, Түнхэнэй нугын тэг дундуур, холын замда мордобо ха. Хадалиг газарта хатараар, гүбөө газарта гэшхэдэлээр, обоо газарта оодороор ябажа, Табилтаагай талаһаа зүүлжээ табяад модоной газарта ерээд, Эрхүү хүбүүн Байгал үбгэндэ хадаг эльгээбэ.

...«Газар гэшхэхэ малгүй, газаа табиха нохойгүй үгытэй ядуу үбгэнэй хүбүүндэ үрэ хүүхэн Ангараяа үгэхэгүйб!» гэжэ баян Байгал бардамаар харюусаа һэн гэхэ.

Хадаг хүргэжэ ошоһон хүбүүн, Эрхүү хүбүүнэй һайн нүхэр, буурал үбгэндэ мэдүүлэнгүй, Ангара һайхан дүүхэйдэ шоусаар иигэжэ хэлэбэ:

—Эгээл һайн нүхэрни энэ хадаг эльгээхэдээ: «Энхэ ябаһан бидэнэр эжэл ханинар болоёл!» гэжэ Ангара һайхан дүүхэй, шамайе Эрхүү мэргэн гуйнал!

Эрхүү мэргэнэй үгэнүүд үетэн дүүхэйн зүрхэндэ уян дулаанаар тудажа, үнэн үгыень алдуулба.

— Мүнөөдэр, һүниин харанхыгаар гэрһээ гаран зугадахамни. Золтой һаа уулзуужабди. Үтэр ошожо хэлыш, үдэшэлэн хүлеэжэ угтуужан... — гэжэ Ангара һайхан дүүхэй харюусаба.

Эдэ үгэнүүдынь дуулан сасуу, Эрхүү хүбүүн баярлан, тэрэ һүниндөө зориһон замһаа хадууржа, эрид хойшоо нугарба.

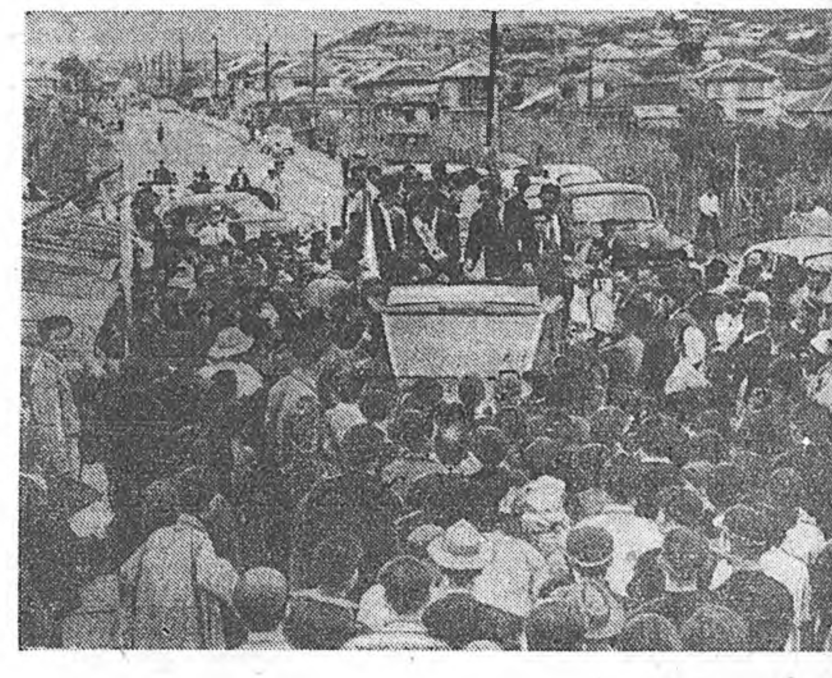
Замдань үндэр байса угтан, дэбин соробхилбо. Эрхүү мэргэн байса хадые бута харбаад, дам саашаа дабшажа, арюун һайхан Ангаратай хуби заяагаа нэгэдүүлбэ...

Дагба үбгэн гааһаа абажа, дахин тамхяа хээд, унтарха болоһон түүдэгһээ ута сусал абажа тамхяа нособо. Тиигээд иигэжэ хэлэбэ:

— Эрхүү гол Ангарай зүүн һалаа гээшэ. Эльчир нуурһаа алхажа гарахаар горхон болоод, адагтаа аргагүй үргэн, түргэн урасхалтай. Дуунда, домогто ороһон энэ голой хүсэн ехэ юм.

М. Саридыков.

ХИЛЫН СААНАҺАА

Япон. Америкын сэрэгэй засагаархид Окинавын ниислэл хото болохо Наха городой мэр Камедзиро Сенага гэгшые үнгэрэгшэ жэлэй ноябрьда тушаалһаа хуули бусаар гаргаһан юм. Һаяхан шэнэ һунгалта болоо. Энэ һунгалтада Канэси Наха городой мэр болгогдоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: демократическа хүсэнүүдэй түлөөлэгшэд Канэси, гэгшэдые Наха городой ажалшад амаршалжа байна.

ТАСС-эй фотохроника.

Арадай Түлөөлэгшэдэй Бүгэдэхитадай суглаанай сесси нээгдэбэ

ПЕКИН, февралиин 1. (ТАСС). Арадай Түлөөлэгшэдэй Бүгэдэхитадай Суглаанай сесси политическэ угаа ехэ дэбжэлтын оршон байдалда мүнөөдэр эндэ нээгдэбэ. Нэгэдэхи табанжэлэй амжалтатайгаар дүүргэгдэһэнтэй, буржуазна буруу үзэлтэй этэгээдүүдые булиһантай дашарамдуулагдан энэ сесси нээгдэбэ.

Нүхэд Мао Цзэ-дуние, Чжу Дэ, Лю Шао-ци, Чжоу Энь-лайе, коммунистическэ партиин, правительствын бусад хүтэлбэрилэгшэдые депутадууд нэрьемэ альга ташалгаар угтаа.

Сесси дээрэ иимэ асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэхээр баталагдаба: 1957 оной гүрэнэй бюджедэй дүүргэгдэһэн тухай, 1958 оной гүрэнэй бюджедэй проект тухай (элидхэлшэнь—гүрэнэй Соведэй премьерэй орлогшо, КНР-эй Финансын министр Ли Сянь-нянь); 1958 ондо арадай ажахые хүгжөөхэ түсэбэй проект тухай (элидхэлшэнь—гүрэнэй Соведэй премьерэй орлогшо Бо И-бо); Арадай Түлөөлэгшэдэй Бүгэдэхитадай Суглаанай саг үргэлжын Комитедэй хүдэлмэри тухай (элидхэлшэнь Арадай Түлөөлэгшэдэй Бүгэдэхитадай Суглаанай үргэлжын Комитедэй түрүүшын орлогшо); Хитаднэй фонетическэ алфавит тухай (Хитад хэлэнэй үзэг бэшэгые шэнэ хубилгаха асуудал эрхилдэг комитедэй түрүүлэгшэ У Юй-чжан).

Сессидэ хабаадагшад удаань мандатна комиссиин элидхэл шагнаба. Конституциин үндэһэн хуули зүршэгайруулһан буржуазна буруу үзэлтэй 16 хүн Арадай Түлөөлэгшэдэй Бүгэдэхитадай Суглаанһаа гаргагдаһан байна гэжэ элидхэл дотор хэлэгдэнэ.

Депутадууд мандатна комиссиин элидхэлые баталаа. Гүрэнэй Соведэй премьерэй орлогшо, финансын министр Ли Сянь-нянь сесси дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхэ нэгэдэхи асуудалаар элидхэл хэбэ.

Ли Сянь-няниин элидхэлээ дүүргэһэнэйнь удаа нүхэр Пын-Чжэнь үгэ үгтөө. Нүхэр Пын-Чжэнь Арадай Түлөөлэгшэдэй Бүгэдэхитадай Суглаанай саг үргэлжын Комитедэй ажал тухай хэлээ.

Сесси үргэлжэлһөөр.

Хитадай демократическа партинуудта хүтэлбэрилхы тушаалнуудые эзэлжэ байһан буржуазна буруу үзэлтэн ажалһаа гаргагдаба

ПЕКИН, февралиин 1. (ТАСС). Хитадай Коммунистическэ партинууд болон бүлэгүүдэй хүтэлбэрилхы органуудай заседаниинууд һаяхан болоо гэжэ Синьхуа агентство мэдээсэнэ. Эдэ партинуудта хүтэлбэрилхы тушаал эзэлжэ байһан хэдэ хэдэн буржуазна буруу үзэлтэниие ажалһаань гаргаха тухай шиидхэбэри партинуудай заседаниинуудта баталан абтаа. Демократическа лигиин ЦК-гэй түрүүлэгшын орлогшын, демократическа хүдэлмэрилэгшэ таряашанай партиин Түрүүлэгшын, мүн энэ партиин гүйсэдхэхы бюрогой гэшүүнэй тушаалһаа Чжан Бо-цзюнь, демократическа лигиин түрүүлэгшын орлогшын тушаалһаа Ло Лун-цзи, мүн бусад хүнүүд гаргагдаа.

Египет Сири хоёрой барисаае бэхижүүлхэ тухай Декларацида гар табигдаа

КАИР, февралиин 1. (ТАСС). Египет Сири хоёрой барисаае һайжаруулха тушаа Декларацида Египедтэ гар табигдаа.

Египедэй Республикын Президент Гамаль Абдель Насер, Сириин республикын президент Шукри Куатли, мүн хэлсээндэ хабаадагша хоёр ороной делегациин гэшүүд Декларацида гар табилсаа.

Японһоо Хойто Корей ошохо дуратай корей яһатаниие сүлөөлхэ тухай эрилтэ табигдана

ТОКИО, февралиин 1. (ТАСС) Японд ажаһуудаг корей яһатанай Ассоциациин гүйсэдкомдо мүнөөдэр пресс-конференци болоо. Японой Улаан хэрээһэнэй түлөөлэгшэдэй ассоциациин эльгээһэн бэшэг пресс-конференци дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ. Японһоо Хойто Корей ошохо дуратай корей яһатанай лагерьнуудта эльгээгдэһэн Ли Сын Манай агентнууд корей яһатаниие хэрэгсээгүй гыгээр хашана гэжэ бэшэг дотор хэлэгдэнэ. Лагерьнуудта байһан корей яһатаниие дуратай тээшэнь эльгээхын, Ли Сын Манай агентнуудһаа тэдэниие аршалан хамгаалхын зорилгоор дары хэмжээ абахыень Японой Улаан хэрээһэнэй Ассоциаци хандаа.

„Ядерна зэбсэг тээһэн америкын самолёдууд Япон дээгүүр ниидэнэ“

ТОКИО, февралиин 1. (ТАСС). Социалист Камэда советнигүүдэй палатын заседанида үсэгэлдэр үгэ хэлэхэ зуураа, иигэжэ мэдүүлээ: «Америкын стратегическэ авиациин самолёдууд баруун Европодол адли Азида ниидэхэдээ атомна зэбсэг абажа ябана гэһэн мэдээсэл хэр гээшэб?»

Камэдын асуудал парламентын гэшүүдые ехээр сошордуулаа гэжэ «Джапан Таймс» газетэ мүнөөдэр бэшээ.

Иорданида Америкын сэрэг оруулагдахаар хараалагдана

ДАМАСК, (ТАСС). Риад Бандагай статья «Алиф-Ба» газетэдэ толилогдоо. Тэрээн доторнь иигэжэ хэлэгдэнэ: Иорданиин гадаадын хэрэгүүдэй министр Самир Эр-Рифаи иордан арадта харша хорото ябуулга хэхээр бэлэдхэжэ байна. Вифлием городто христиан, мусульман яһатаниие хоорондоо хёморолдуулха гэһэн гол зорилготой байна. Эдэ хоёр яһатанай хёморолдолгоор шалтаг барьяад, Америкын сэрэгүүдые Иорданида оруулха түсэбтэй.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, зам. редактора—32-74. отв. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни и экономики—47-59, пропаганды и местной информации—35-14, культуры и быта—34-05, писем трудящихся и переводов—24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н00649. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. №